

IZ SVETA TIŠINE

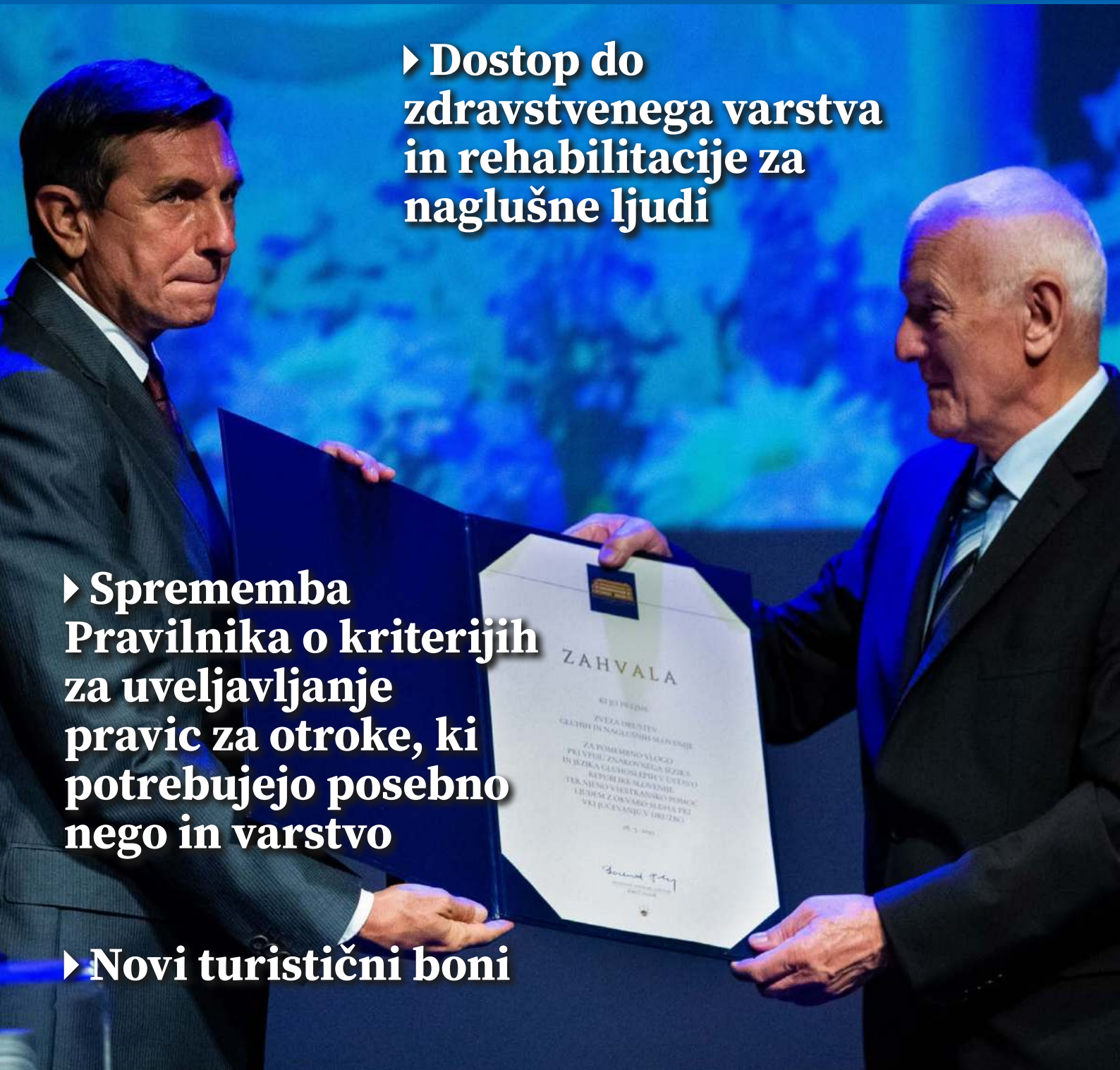
Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije

► 90 let organiziranega delovanja gluhih in naglušnih na Slovenskem

► Dostop do zdravstvenega varstva in rehabilitacije za naglušne ljudi

► Sprememba Pravilnika o kriterijih za uveljavljanje pravic za otroke, ki potrebujejo posebno nego in varstvo

► Novi turistični boni

Izdajatelj:

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije
Drenikova 24, Ljubljana,
telefon: 01/500 15 00
telefaks: 01/500 15 22

Spletna stran:

www.zveza-gns.si

Urednik:

Anton Petrič

Naslov uredništva:

urednistvo@zveza-gns.si

Uredniški odbor:

Valerija Škof, Darja Pajk, Aleksandra
Rijavec Škerl, Valentin Jenko

Jezirovni pregled:

Barbara Perc

Oblikovanje: Artmedia

Tisk: Tiskarna DTP

Uredništvo si pridržuje pravico do objave, neobjave, krajšanja ali delne objave nenarodenih prispevkov v skladu s poslanstvom in prostorskimi možnostmi glasila. Mnenja in stališča avtorjev prispevkov ne izražajo nujno mnenja in stališča uredništva ter Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije. Nenarodenih besedil in fotografij ne vračamo. Ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le s pisnim privoljenjem uredništva. Anonimnih prispevkov oziroma prispevkov, ki žalijo čast drugih, ne objavljamo. Glasilo je brezplačno in v javnem interesu, zato na podlagi 8. točke 26. člena Zakona o davku na dodano vrednost (Uradni list Republike Slovenije št. 89/98) ni zavezano plačilu davka na dodano vrednost. Izhaja v nakladi 3.700 izvodov.

Fotografija na naslovnici:

Predsednik republike Borut Pahor predaja zahvalo predsedniku ZDGNS Mladenu Veršiču

Foto: Grega Valančič/Sportida

Izdajo in tisk glasila sofinancirata Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji (FIHO) ter Ministrstvo za kulturo.

Stališča Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije ne izražajo stališč FIHA.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

OBVESTILO UREDNIŠKEGA ODBORA

V letošnjem juliju obeležujemo 90. obletnico organiziranega delovanja gluhih in naglušnih na Slovenskem. Leta 1931 so se gluhi združili v takratni Dravski banovini. Danes je Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije reprezentativna invalidska organizacija za gluhe, naglušne, osebe s polževim vsadkom in gluhoslepe. Združuje trinajst društev in ima 5.550 članov. Med njenimi najpomembnejšimi dosežki so ustanovitev Inštituta za slovenski znakovni jezik, izdaja spletnega slovarja in videoslovnice znakovnega jezika, vpis slovenskega znakovnega jezika v ustavo, ustanovitev Spletne TV, oddaja Prisluhnimo tišini, komunikacijski dodatek, tehnični pripomočki in ustanovitev RehaCentra Sluh. Javnost smo povabili, naj si ob tej častitljivi obletnici ogleda dokumentarni film, v katerega smo vključili pomembne mejnike, ki smo jih dosegli v tem času. Film je bil konec julija premierno prikazan na Spletni TV.

Glasilo Iz sveta tišine prispeva h kulturni istovetnosti in zgodovini gluhih, naglušnih, gluhoslepih ter oseb s polževim vsadkom, zato so vsi prispevki zelo pomembni.

Vabimo vas, da glasilo soustvarjate z nami. Prispevke s priloženimi fotografijami pošljite na e-naslov: urednistvo@zveza-gns.si.

Če se vam zdi glasilo zanimivo in ga želite prejemati brezplačno, nam pišite na e-naslov: urednistvo@zveza-gns.si ali svoje ime, priimek in naslov sporočite na: Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Drenikova 24, 1000 Ljubljana.

Glasilo Iz sveta tišine je dosegljivo tudi na spletu: www.zveza-gns.si. ●

Uredništvo

NAVODILO AVTORJEM

Besedilne datoteke

Besedila naj bodo napisana v računalniškem programu Word. Besedila, poslana v programu PDF, ali skenirana besedila, bomo zavrnil, z izjemo vabil, diplom, dopisov, priznanj itd.

Slikovne priloge

Pri fotografiranju je za objavo dobre fotografije treba upoštevati naslednje nastavitve na posameznih napravah: če so digitalne fotografije narejene s fotoaparatom, izberite nastavev kakovosti slike HQ (3072 x 2304) ali SHQ (3072 x 2304).

Nekateri profesionalni fotoaparati imajo za nastavev kakovosti slike črko L (Large). Tovrstne fotografije so običajno v formatu jpg, kar ustreza zahtevam glasila. Če pošiljate skenirane predloge, resolucijo (kakovost slike) nastavite na 300 dpi, širina pa naj bo vsaj trinajst centimetrov. Tako skenirano predlogo shranite v formatu jpg. Če nimate kakovostnega optičnega bralnika, priporočamo, da nam v uredništvo pošljete izvorno predlogo. Fotografije, ki ste jih naložili s svetovnega spleta, naj imajo ločljivost vsaj 1200 x 900 točk, datoteka pa naj bo velika vsaj 440 KB.

Fotografije ne smejo biti prilepljene v dokument, ampak jih pripnite k elektronski pošti. Fotografije in besedila, ki ne ustrezajo navodilom, bomo zavrnil ali jih objavili brez fotografij. ●

Uvodnik

Anton Petrič, urednik

Konec maja je zagovornik načela enakosti izdal posebno poročilo s pomenljivim naslovom Položaj gluhih v izobraževalnem sistemu, s katerim opozarja na položaj gluhih pri vključevanju v izobraževanje do najvišje ravni. V poročilu obravnava vprašanje njihove enake obravnave in enakih možnosti pri polnem uresničevanju vseh njihovih potencialov na področju vzgoje in izobraževanja ter s tem vključevanja v družbeno življenje. Eno od področij družbenega življenja, kjer je diskriminacija skupin oseb z določeno osebno okoliščino prepovedana, sta v skladu z 2. členom Zakona o varstvu pred diskriminacijo tudi vzgoja in izobraževanje.

Namen posebnega poročila je seznaniti odločevalce in splošno javnost s pomenom oblikovanja, sprejetja ter doslednega izvajanja predpisov in ukrepov, ki bi preprečili diskriminatorne obravnave oziroma manj ugoden položaj gluhih. Ti so zaradi osebne okoliščine invalidnosti – gluhotе ter svojega znakovnega jezika pri uresničevanju njihove pravice do izobrazbe in drugih pravic v slabšem položaju kot drugi. Zagovornik se zavzema za polno in enako uživanje teh pravic vseh gluhih v sistemu čim bolj vključujočega izobraževanja.

Zagovornik se je pri pripravi posebnega poročila osredotočil na skupino gluhih, ki za jezik sporazumevanja primarno uporablja slovenski znakovni jezik, saj ima specifične potrebe in se sooča s specifičnimi težavami na področju izobraževanja. Po navedbah Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije živi v Sloveniji okoli 1.500 gluhih, od tega jih okoli 1.000 uporablja slovenski znakovni jezik.

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije je v juliju praznovala častitljivih 90 let delovanja gluhih in naglušnih na Slovenskem. Predsednik republike Borut Pahor je na slovesnosti poudaril, da obletnica sovпада s pomembnim in prelomnim dogodkom, vpisom slovenskega znakovnega jezika v ustavo. Dodal je, da gre za dejanje, ki na predvečer 30. obletnice ustanovitve države in sprejetja slovenske ustave daje dobro sporočilo celotni skupnosti, saj smo s presejanjem običajnih političnih razlik in ob sodelovanju

vseh ustavo sposobni spreminjati na boljše, za bolj vključujočo družbo.

Ob tej priložnosti je Zvezi društev gluhih in naglušnih Slovenije podelil posebno priznanje, zahvalo predsednika Republike Slovenije za pomembno vlogo pri vpisu znakovnega jezika in jezika gluhoslepih v Ustavo Republike Slovenije ter njeno vsestransko pomoč ljudem z okvaro sluha pri vključevanju v družbo. Zahvalo je v imenu zveze prevzel predsednik Mladen Veršič.

Evropska zveza naglušnih je Evropsko komisijo pozvala, naj države članice Evropske unije opozori na njihovo obveznost zagotovitve enakega dostopa do zdravstvenega varstva za naglušne in gluhe državljane. Države članice Unije morajo spoštovati določbe člena 25 Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov, ki osebam z invalidnostmi, vključno z naglušnimi in oglušelimi, priznava pravico do najvišjega dosegljivega zdravstvenega standarda brez diskriminacije zaradi invalidnosti. V času pandemije so bili naglušni, podobno kot druge osebe z invalidnostmi, priča odpovedim sistema pri zagotavljanju dostopa do zdravstvenih storitev na enakopravni ravni z njihovimi sodržavljanji.

Vlada je sprejela predlog interventnega zakona, ki predvideva turistične bone. Novi turistični boni 2021 bodo imeli vrednost 100 evrov za polnoletne in 50 evrov za mladoletne. Obseg njihove uporabe bo precej večji kot pri njihovih predhodnikih. Uporabiti jih bo možno v okviru dejavnosti gostinstva, turizma, športa in kulture, z njimi pa bomo med drugim lahko plačali večerjo, vstopnico za koncert ali športni dogodek in karto za fitnes.

V Tokiu so se začele poletne olimpijske igre 2020. Potekale bodo od 23. julija do 8. avgusta. Na sporedu bi morale biti že lansko poletje, a so bile zaradi pandemije novega koronavirusa prestavljene za leto dni. Kljub časovnemu zamiku je prireditev v nazivu ohranila letnico 2020, se je pa prvič v zgodovini zgodilo, da so bile zaradi izrednih razmer igre prestavljene, namesto odpovedane. Zaradi pandemije so se organizatorji odločili, da bodo potekale brez gledalcev. ●

S sekretarjeve mize

»Ne slišim, berem z ustnic.
Zaradi maske na obrazu ne vem, kaj mi želite povedati.«

Konstitutivna seja upravnega odbora Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije je v skladu z akti sklicala prvo sejo upravnega odbora, katerega člane je potrdila skupščina. Zavihali smo rokave in z vnovič izvoljenim predsednikom Mladonom Veršičem nadaljevali z delom. ●

Sklep Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij za leto 2021

Prejeli smo sklep Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij za leto 2021. Pred sejo upravnega odbora smo sklicali sestanek predsednikov in sekretarjev društev, se seznanili z omenjenim sklepom ter razpravljali o delitvi sredstev na lokalni ravni za letošnje in prihodnje leto. ●

Razpis Ministrstva za kulturo za senzorne invalide

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije vsako leto kandidira na razpisu Ministrstva za kulturo za sredstva na področju dostopnosti

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

za senzorne invalide. Vlogo smo oddali v roku, zdaj pa čakamo na ministrstvo. ●

Izobraževanje RehaCentra Sluh: Prava pot do slušnega aparata

Predsednik društva Auris Kranj Boris Horvat je udeležencem izobraževanja povedal, zakaj je pomembno, da se pravočasno odločimo za slušni aparat, na kaj je treba biti pozoren pri njegovem nakupu ter opisal izkušnje s preizkusno dobo in njegovo uporabo. ●

Predsednik društva AURIS Kranj
Boris Horvat Tihi; foto: Planet TV

Predlog akcijskega načrta za pripravo predloga umestitve slovenskega znakovnega jezika v sistem predšolske vzgoje, osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja

Delovna skupina na Uradu za razvoj in kakovost izobraževanja, ki jo je imenovala ministrica za šolstvo, je pripravila predlog akcijskega načrta za pripravo predloga umestitve slovenskega znakovnega jezika v sistem predšolske vzgo-

je, osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja. Načrt je pri ministrici ter čaka, da ga bo obravnavala in potrdila. ●

Anton Petrič med javno
predstavitvijo mnenja; foto: TV SLO 3 JINI

Predlog sprememb Zakona o RTV Slovenija v državnem zboru

Državni zbor obravnava predlog sprememb Zakona o RTV Slovenija, ki med drugim predvideva spremenjeno sestavo programskega sveta, v katerega naj bi se vključila tudi predstavnik senzornih invalidov. ●

Odločba Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti o vpisu Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije v register izvajalcev osebne asistence

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije je prejela odločbo Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti o statusu izvajalca osebne asistence in

vpisu v register izvajalcev osebne asistencije pod zaporedno številko ZAO-382. ●

Tudi gluhi so deležni osebne asistencije; foto: Arhiv ZDGNS

Predlog sprememb Zakona o osebni asistenci v državnem zboru

Obveščeni smo bili, da je v državnem zboru predlog sprememb Zakona o osebni asistenci, ki vsebuje nekaj pomembnih sprememb. Pobuda Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije o zvišanju komunikacijskega dodatka je bila zavržena. O zadevah bodo odločali poslanke in poslanci. ●

Predlog zakona o dolgotrajni oskrbi

Aktivno smo vključeni v razpravo ter izmenjavo predlogov in pripomb na predlog Zakona o dolgotrajni oskrbi, ki močno vpliva tudi na življenje invalidov. ●

Opozorila o onemogočanju podnapisov za gluhe in naglušne

Prejeli smo nekaj opozoril na težave s spremljanjem podnapisov pri naknadnem ogledu oddaj na slovenskih in tujih programih. Pozdravljamo razvoj tehnologije, ne moremo pa sprejeti dejstva, da se ob tem ne skrbi za osebe z izgubo sluha, katerim bi morali biti televizijski programi s podnapisi dostopni med predvajanjem oddaje ali med naknadnim ogledom. ●

Oddaja Globus s tolmačem in s podnapisi; foto: TV SLO 1

Tolmačene oddaje na RTV Slovenija ob predsedovanju Svetu Evropske unije in referendumu o noveli Zakona o vodah

RTV Slovenija ohranja pozitiven odnos do invalidov in podnaslavlja vse več aktualnih oddaj. Največja pozornost Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije je namenjena sprotnemu podnaslav-

ljanju ali sprotni pretvorbi govora v besedilo. ●

Roman Demir ima izkušnje iz avdiometrije; foto: Val 202

Izobraževanje RehaCentra Sluh: Avdiometrija in najpogostejše težave uporabnikov slušnih aparatov

Tolmač znakovnega jezika Roman Demir ima dolgoletne izkušnje na področju avdiometrije in slušnih aparatov. Podrobno je predstavil avdiometrijo, vrste in stopnje naglušnosti ter s primeri ponazoril nekatere oblike naglušnosti oziroma avdiogramov. Spregovoril je tudi o najpogostejših težavah uporabnikov slušnih aparatov in o postopkih, s katerimi jih najlažje odpravimo. ●

Priprave na mednarodni dan gluhih

Priprave na mednarodni dan gluhih, ki bo 25. septembra v Ljubljani, so se že začele. Več informacij bo na voljo po koncu poletja. ●

ODKRIJTE NOVO APLIKACIJO SPLETNE^{TV},
ki jo lahko s QR-kodo naložite na telefon.

Če se spletna stran za nalaganje ne odpre, lahko aplikacijo na operacijski sistem Android naložite tako, da v trgovini Google Play v iskalnik vtipkate Spletna TV, poiščete naš logotip in aplikacijo namestite na telefon. Mobilna aplikacija Spletne TV omogoča ogled in poslušanje oddaj in prispevkov ter pregledovanje novic na portalu www.spletnatv.si.

90 LET ORGANIZIRANEGA DELOVANJA GLUHIH IN NAGLUŠNIH NA SLOVENSKEM

✉ mag. Tina Grošelj, Valerija Škof

Gluhi ustanovitelji društva na ustanovni seji; foto: Arhiv ZDGNS

Julija letos smo obeležili 90. obletnico organiziranega delovanja gluhih in naglušnih na Slovenskem. Leta 1931 so se gluhi združili v takratni Dravski banovini. Članom so nudili pravno in socialno pomoč.

Danes je Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije reprezentativna invalidska organizacija za gluhe, naglušne, osebe s polževim vsadkom in gluhoslepe. Združuje trinajst društev in ima 5.550 članov.

odnos. Spremljali so vse naše oddaje in poznali osnovne znakovnega jezika. Ko sem vstopil, je takoj odprl domače žganje in z njim sem moral nazdraviti. Rekel je, da nam bodo hišo prodali za toliko denarja, koli-

Nakup nepremičnin

Nekdanji sekretar Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije Aljoša Redžepovič je zaslužen za ustvarjanje premoženja brez sredstev Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij s številnimi nepremičninami, ki so danes v lasti zveze. Ta je najprej delovala na Samovi ulici, kjer so imeli zgolj dve pisarni. Redžepovič pove, da so iskali nove večje prostore in jih uredili na kraju, kjer se zveza nahaja še danes. Hišo so povečali s prizidkom in jo dvignili za eno nadstropje.

»Ko sem vstopil v hišo na Drenikovi 24, je vrata odprl Lazar Maslarič, ki me je poznal iz oddaje Prislunhimo tišini. Ker je njihovi družini med drugo svetovno vojno življenje rešila gluha oseba, so imeli do gluhih poseben

Stavba ZDGNS med adaptacijo leta 1987; foto: Arhiv ZDGNS

Stavba ZDGNS danes; foto: Arhiv ZDGNS

Hotel Fiesa; foto: Arhiv ZDGNS

Počitniški dom v Kranjski Gori; foto: Arhiv ZDGNS

Počitniški apartma v Moravskih Toplicah; foto: Arhiv ZDGNS

Počitniški dom v Piranu; foto: Arhiv ZDGNS

Prvi izvodi glasila Iz sveta tišine; foto: Arhiv ZDGNS

kor ga imamo, in jo izpraznili v mesecu dni. Besedo je držal,« se spominja Redžepovič.

Zveza je z denarjem od prodaje stare hiše kupila hišo v Kranjski Gori. »S tem denarjem smo kupili hišico v Kranjski Gori, ki smo jo prenovili in razširili. Tudi v Fiesi smo se tri zveze lotile nakupa hotela in kampa. Denarja nismo dobili ne od Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij ne od loterije, temveč smo vzeli kredit, ki smo ga odplačali z njunim oddajanjem. Ko smo izgubili pisarno, v kateri je delovala ekipa oddaje Prisluhnilimo tišini, ki so jo takrat predvajali na koprski televiziji, smo bili dovolj vztrajni, da smo od občine zahtevali, naj nam zagotovi nadomestne prostore. Dali so nam dva metra široko staro uničeno hišo, v kateri smo zgradili apartmaje za naše uporabnike. Prav tako smo kupili apartmaje v Moravskih Toplicah. Pot je bila dolga, imeli smo veliko težav, vendar sem zelo zadovoljen, da je še danes lastnina taka, kot je bila, in služi svojemu namenu. Nihče ni nič prodal ali vzela. Vsi skupaj smo na to lahko ponosni,« doda Redžepovič.

Informativna dejavnost

V času Jugoslavije je bil znakovni jezik prepovedan, za gluhe so bili mediji nedostopni, večina jih je bila slabo opismenjenih in izobraženih. Nedostopna jim je bila tudi večina poklicev. Zato je zveza začela udeleževati prve socialne programe na državni ravni. Še danes sta med najbolj pomembnimi razvoj sloven-

skega znakovnega jezika in informativna dejavnost. Glasilo Iz sveta tišine izhaja že od leta 1979.

»Prvič smo dobili možnost vsa društva vsak mesec obveščati, kaj se dogaja. V glasilu smo začeli objavljati kretnje, saj znakovni jezik takrat ni bil ne razvit ne dokumentiran,« začetke standardizacije slovenskega znakovnega jezika opisuje Aljoša Redžepovič.

Prisluhnilimo tišini je oddaja s 40-letno tradicijo. Ustvarjata jo Televizija Slovenija in Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije. V tej častitljivem obdobju je nastalo že okrog 800 oddaj. Leta 2016 so bili njeni ustvarjalci s častnim priznanjem, kipcem RTV Slovenija, nagrajeni za bogato ustvarjalno dobo. To je bila dodatna potrditev kakovosti in strokovnosti dela urednice, režiserke, novinarjev, snemalcev, montažerjev in številnih drugih sodelujočih.

Informacije spremljamo v številnih medijih – na radiu, na televiziji, v tiskanih medijih in na spletu. Sliščeča populacija si težko predstavlja, za kaj so gluhi in naglušni v tem pogledu prikrajšani. Pri Zvezi društev gluhih in naglušnih Slovenije smo se odločili, da bomo to pomanjkljivost poskusili odpraviti ter oktobra 1980 na koprski televiziji začeli ustvarjati in predvajati oddajo Prisluhnilimo tišini. Dve leti kasneje je dobila mesto v programu Televizije Slovenija, kjer velja za eno najstarejših oddaj. Gre za pomemben dosežek, o čemer priča podatek, da smo z njo postali pionirji tudi onkraj naših meja, saj je televizijska hiša BBC šele leto za tem začela s produkcijo podobne oddaje z naslovom See Hear.

Ingrid Pavšič v najavni špici oddaje Prislunimo tišini; foto: Arhiv ZDGNS

Danes je oddaja na sporedu vsako soboto, pojasnjuje urednica Tina Grošelj in dodaja, da je na voljo vsej slovenski javnosti: »Zato je pri našem delu bistveno, da uspešno krmarimo med temami, ki so pomembne za gluhe in naglušne, ter pripravljamo tudi vsebine, ki so pomembne za vse ostale. Pri delu se osredotočamo na zgodbe. Posneli smo na primer gluhega voznika tovornjaka iz Nemčije, čeprav v Sloveniji gluhi tega poklica ne morejo opravljati. Ugotovili smo, da je naglušnost najpogostejša poklicna bolezen. Najbolj me je prizadela zgodba Sare, ki je ostala gluha, ko ji je najstnik pod noge vrgel petardo. Pa Janova zgodba, ki je po večletnem delu v nočnem klubu utrpel tinitus, in to pri rosnih dvajsetih letih. Zato v oddajah poudarjamo tudi pomembnost preventive. Naj ljudje poskrbijo za sluh, naj ga zaščitijo, saj so okvare nepovratne.«

Valerija Škof med poročanjem z mednarodnega dneva gluhih; foto: Spletna TV

Ekipa Spletne TV: Sabina Hmelina, Tina Grošelj, Valerija Škof, Sašo Letonja in Daša Peperko; foto: Spletna TV

Leta 2007 je začela delovati Spletna TV, ki je takrat povzročila pravo malo revolucijo, se spominja urednica Tina Grošelj in dodaja: »Priložnost za delo v mediju so prvič dobili gluhi snemalci, montažerji, novinarji in napovedovalci, katerim so bili do takrat ti poklici nedostopni. Danes s ponosom gledam na sodelavko Valerijo Škof, ki z napovedovanjem prikazuje bogastvo znakovnega jezika in hkrati opravlja fantastično delo gluhe novinarke. Izpostavila bi tudi Saša Letonjo, brez katerega ne bi bilo naših videovsebin. Opravlja pomembno in požrtvovalno delo, saj pogosto opravi delo za tri ljudi. Vsako leto pripravimo okrog štiristo vsebin in v vsem tem času smo dosegli že milijonsko gledanost. Spremljate nas lahko na spletnem portalu spletnatv.si.«

Razvoj slovenskega znakovnega jezika

Če zveza vse od leta 1979 ne bi skrbelo za razvoj, standardizacijo in širitev rabe znakovnega jezika, bi edini jezik, v katerem se pri nas sporazumeva okrog 1.500 gluhih, dejansko izumrl. Prve kretnje so slikali in objavljali v glasilu Iz sveta tišine. Člane, učitelje iz zavodov ter bodoče tolmače sta znakovni jezik poučevali Ljubica Podboršek in Meri Möderndorfer.

Inštitut za slovenski znakovni jezik je postal osrednja znanstveno-raziskovalna ustanova. Do danes so razvili dvajset tisoč kretenj, kar predstavlja besedni zaklad slišječega sedmošolca. Uporabniki se novosti lahko naučijo iz sodobnega spletnega slovarja, iz učbenikov in iz knjig. Na voljo jim je tudi videoslovnica znakovnega jezika. Kljub vrhunskemu dosežku, saj slovnica velja za redkost v svetu, v Sloveniji znakovni jezik vse do umestitve v ustavo junija letos ni bil priznan kot jezik, temveč le kot sredstvo sporazumevanja govorcev s posebnimi potrebami. Inštitut izvaja tudi šolo znakovnega jezika, kjer slišечи in gluhi izvajalci poučujejo znakovni jezik. Vsi, željni ocene, lahko raven in napredek svojega znanja merijo na vseh stopnjah učenja v skupnem evropskem

Učenje gestikulacije v Bohinju leta 1980, prof. Marija Pajtler (prva z desne); foto: Arhiv ZDGNS

Učbenika za učenje slovenskega znakovnega jezika

Publikacije v slovenskem znakovnem jeziku

jezikovnem sistemu SEJO, izdelanem posebej za znakovni jezik.

Izobraževanje gluhih

Gluhi so se vse do leta 1993, ko se je prvi gluhi otrok brez tolmača vključil v redno šolo, lahko izobraževali zgolj v treh šolskih centrih, ustanovljenih posebej za njihovo izobraževanje. Gluhi otroci so se izobraževali po enaki metodi kot slišišči, kljub temu da je svetovna stroka učiteljev gluhih takrat že uvidela in javno opozorila, da gluhi otroci pri učenju s t. i. verbotonalno metodo ne dosegajo želenih rezultatov. Predlagali so poučevanje s totalno komunikacijo, ki jo je Unesco opredelil kot poučevanje, ki naj vključuje sočasno sporazumevanje s pantomimo, z znakovnim in z govornim jezikom. Čeprav je šel pri izobraževanju gluhih svet v smer uveljavitve znakovnega jezika, so vsi trije slovenski zavodi še vedno stali na okopih in bili proti izvajanju pouka v znakovnem jeziku. Zveza je zato nadaljevala s prizadevanji, da bi se to spremenilo. Leta 1986 je organizirala mednarodni posvet, ki se ga je udeležilo 426 ljudi z vsega sveta, tudi iz Zdru-

ženih držav Amerike, Velike Britanije in Jugoslavije, in velja za prelomno srečanje v zgodovini. Na posvetu sta se soočili dve struji: zagovorniki verbotonalne metode po zgledu Petra Guberine iz Zagreba ter gluhi skupaj z zagovorniki totalne komunikacije. Gluhi so bili uspešnejši in sprejeli ključni sklep, naj se totalna komunikacija uveljavi v izobraževanju in v rehabilitaciji. Čeprav so dobili bitko, vojne še zdaleč niso. Aljoša Redžepović se spominja odmevnosti posveta v slovenskih medijih: »Prenašala ga je nacionalna televizija, o njem so poročali v oddaji Prisluhnjimo tišini in v naših glasilih, bil je v vseh takratnih medijih. Povzročil je premik v javnosti, v stroki pa ne.«

Kultura gluhih

Identiteta slovenskega naroda je neločljivo povezana s kulturo in z jezikom, zato so tudi gluhi odločeni, da bodo ohranili znakovni jezik ter skrbno negovali svojo kulturno ustvarjalnost. Znakovni jezik so prvič javno prikazali leta 1935 v dramskih igrah Črnc in Oče. Kleopatra in Divji zahod, Chaplin in Čarovnik iz Oza je le nekaj od 22 celovečernih gledaliških predstav, ki so jih v dobrih dvajsetih letih ustvarili gledališčniki Tihih stopinj. Vodja programa

Govorci na mednarodnem posvetu o totalni komunikaciji leta 1986; foto: Arhiv ZDGNS

Gledališka predstava Lasje skupine Tihe stopinjje; foto: Spletna TV

kulture na zvezi Anton Petrič se pohvali, da so za svoje delo prejeli več mednarodnih priznanj, in doda: »Brez režiserke Lade Orešnik, ki je pritegnila nove igralce, bi težko ohranili gledališko dejavnost. Gledališka skupina ima prihodnost, saj imamo tudi mlajše igralce in prirejamo gledališke delavnice, na katere povabimo goste iz tujine, da predstavijo svoje izkušnje, kako gledališko igro narediti, voditi in izpeljati. Poleg gledaliških organiziramo tudi filmske delavnice, kjer učimo, kako uporabiti najnovejšo tehnologijo za snemanje in montiranje videoprispevkov. Udeleženci na njih dobijo priložnost, da sami naredijo filme, ki jih lahko prikažejo na filmskem festivalu, katerega organiziramo vsako leto.«

Področna zakonodaja

Sadovi dolgoletnega dela zveze so obrodili 14. novembra 2002 z uveljavitvijo Zakona o uporabi slovenskega znakovnega jezika. Ta je uporabnikom zagotovil pravico do uporabe slovenskega znakovnega jezika na vseh življenjskih področjih, kjer jih ovira izguba sluha. Pravico uresničujejo s tolmači slovenskega znakovnega jezika. Aljoša Redžepovič se dobro spominja časov, ko so skupaj s kolegi in predstavniki države pripravljali besedilo omenjenega zakona: »Veliko vlogo sta imeli Jasna Bauman in Meri Möderndorfer, ki sta opravili pomembno delo. Leta 2002, natanko dvajset let po mojem prihodu, je bil končno sprejet zakon, ki je v tistih časih predstavljal pomemben temelj. Čeprav ni spremenil metod v izobraževanju, je bil eden od temeljev, na katerem so znanjci tlakovali pot do dopolnitve slovenske ustave z znakovnim jezikom.«

Pomanjkljivosti zakona sta bili vsaj dve: ni opredelil državnega financiranja razvoja znakovnega jezika in ni vključeval obveze vseh izobraževalnih ustanov, da gluhih zagotovijo tolmače za spremljanje pouka. Pravice oseb z izgubo sluha so danes zapisane v 74 področnih zakonih.

Zdenko Tomc, Frida in Franc Planic med sprejemanjem Zakona o uporabi slovenskega znakovnega jezika v državnem zboru leta 2002; foto: Arhiv ZDGNS

Predsednik republike Borut Pahor tolmačem izročja priznanje jabolko navdih; foto: ZZTSZJ

Leto 2002 je bilo prelomno tudi zato, ker je takrat zaživel klicni center za osebe z okvaro sluha. Deluje vse dni v letu 24 ur na dan in gluhih nudi pomoč pri sporazumevanju z javnostmi. V njem delujejo tolmačke znakovnega jezika, ki za uporabnike opravljajo komunikacijo z javnimi ustanovami.

Nepogrešljiva vloga tolmačev

Od trenutka, ko so se združili in začeli delovati v Združenju tolmačev za slovenski znakovni jezik, imajo tolmači znakovnega jezika nepogrešljivo vlogo v življenju gluhih. Navkljub številnim izzivom so tudi med pandemijo novega koronavirusa uspešno zagotavljali takojšnje obveščanje gluhih. Za požrtvovalno delo so od predsednika republike prejeli priznanje jabolko navdih.

Vrhunski gluhi športniki

Vseskozi so pomembno izstopali dosežki gluhih športnikov, ki so na mednarodnih tekmovanjih v nekdanji Jugoslaviji osvojili petnajst medalj, od osamosvojitve Slovenije leta 1992 do danes pa še triinpetdeset. Ime Slovenije so ponesli v svet, kar je za tako majhno državo z relativno majhnim številom vrhunskih športnikov svojevrsten fenomen.

Aljoša Redžepovič se spominja uspehov gluhih športnikov: »Velik preboj je bil narejen leta 1992, ko je Slovenija postala samostojna država. Na evropskem prvenstvu gluhih v alpskem smučanju v Serre Chevalieru sta Sabina Hmelina in Samo Petrač osvojila prve medalje za samostojno Slovenijo. Leta 1993 smo prvič v zgodovini s prvo slovensko odpravo odšli na olimpijske igre v Bolgarijo. Samo Petrač je v kolesarski dirki na sto kilometrov osvojil prvo olimpijsko medaljo za našo državo. Leta 1996 je slovenska košarkarska reprezentanca v Krakovu osvojila bronasto medaljo, prvo za samostojno Slovenijo v kolektivnih športih, leta 2001 pa je košarkarska reprezentanca na poletnih olimpijskih igrah v Rimu osvojila srebrno

Prva ekipna medalja v športu gluhih v samostojni Sloveniji na evropskem prvenstvu v Krakovu leta 1996; foto: Arhiv ZDGNS

Marija Bačič, Iva Dimić, Mladen Veršič, Dragica Bac, Uroš Prikl in Cveto Uršič; foto: Spletna TV

kolajno, ki je prva olimpijska medalja za Slovenijo v kolektivnem športu. To so trije zgodovinski dogodki, ki morajo biti zabeleženi na Olimpijskem komiteju Slovenije, v vseh učbenikih in v vseh športnih medijih Slovenije. Žal pa pogosto opažam, da mediji tovrstne dosežke radi prezrejo.«

Tolmačenje oddaj na Televiziji Slovenija

Za obveščanje uporabnikov z izgubo sluha je bil pomemben dogovor s Televizijo Slovenija, ki od leta 2009 tolmači Dnevnik. Radiotelevizija Slovenija je lahko za vzgled vsem ponudnikom avdiovizualnih medijskih storitev v Evropski uniji, ki morajo postopno izboljševati dostopnost do svojih storitev za invalidne osebe. Na nacionalni televiziji je iz leta v leto več vsebin v dostopnih v tehnikah, prilagojenih slepim in slabovidnim, osebam s posebnimi potrebami ter gluhih in naglušnim. Nekateri oddaje so opremljene s podnapisi, zvočnimi podnapisi, zvočnimi opisi ali s tolmačenjem v slovenski znakovni jezik. Osebe z izgubo sluha, teh je pri nas okrog 200.000, najbolj pogrešajo sprotne podnaslavljanje oddaj v živo, vendar tako dovršene aplikacije za razpoznavo govora, ki bi povsem brez napak v realnem času spreminjala zvočni zapis v pisano besedo, še ni. Na

Od leta 2009 se tolmači osrednje informativne oddaje; foto: Spletna TV

ljubljski Fakulteti za računalništvo in informatiko pospešeno razvijajo govorne tehnike, ki bi ljudem olajšale življenje in delo.

Tehnični pripomočki in komunikacijski dodatek

Gluhi in naglušni so šele leta 2010 z uveljavitvijo Zakona o izenačevanju možnosti invalidov prvič dobili pravico do tehničnih pripomočkov. Ker jim telesna okvara ni priznana v zadostni meri, niso upravičeni do invalidnine. Mladen Veršič, ki zvezi predseduje od leta 2013, ocenjuje, da je komunikacijski dodatek eden pomembnejših uspehov zveze: »Ko smo uspeli dobiti komunikacijski dodatek, si je veliko gluhih oddahnilo, saj pomaga mnogim družinam, ki imajo denarne težave, da lažje shajajo. Največja težava je, da imajo gluhi zaradi slabe izobrazbe nizke dohodke, dodatek pa jim omogoča, da gredo lahko v društvo, kjer se pogovarjajo v znakovnem jeziku in se bolje počutijo. Nekateri so doma ali živijo na kmetiji in si ne morejo privoščiti druženja, kar ni prav. S tem denarjem pa lahko krijejo stroške prevoza ali ga porabijo za druge stvari.«

Zgodovinska zmaga gluhe študentke

Gluhi študenti so do leta 2015 v predavalnicah sedeli v tišini. Temu je naredila konec Daša Peperko, ki je spoznala, da predavanjem ne more slediti brez tolmača, fakulteta pa ga ni hotela plačati. Zato se je odločila, da si s tožbo izbori enake možnosti. Vrhovno sodišče je odločilo, da so fakultete gluhih študentom dolžne financirati tolmača. Žal se te precedenčne sodbe ne uveljavlja pri gluhih dijakih. Teh je v državi manj kot deset.

Sekretar Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije Matjaž Juhart ob tem pove: »Še vedno ugotavljamo, da ima skoraj devetdeset odstotkov gluhih končano srednjo poklicno šolo, manj kot en odstotek pa ima univerzitetno izobrazbo. Mnogi gluhi, ki imajo

Igor Zorčič, Borut Pahor, Dejan Židan, Mladen Veršič in Peter Svetina; foto: Spletna TV

peto stopnjo izobrazbe, ne delajo na delovnih mestih, ki ustrezajo njihovi izobrazbi. Nedopustno je, da dobijo starši, ki imajo gluhega otroka, kar je težka invalidnost, nižje nadomestilo kot starši, ki imajo slepega ali težje prizadetega otroka.«

Gluhi danes veljajo za najmanj izobražene med invalidi. Večina jih ima minimalno plačo in nizko pokojnino. Med njimi težko najdemo pesnike, pisatelje in izumitelje. Razlog za to so tudi ovire, s katerimi se srečujejo med izobraževanjem.

Dopolnitev ustave z 62. a členom

Ko so bile izčrpane vse možnosti, da bi gluhi dosegli enakopraven položaj, se je zveza odločila, da v državni zbor vloži pobudo za vpis slovenskega znakovnega jezika v ustavo. Med pomembnejšimi cilji so bili državno financiranje nadaljnega razvoja slovenskega znakovnega jezika, enake možnosti v izobraževanju in uvedba predmeta znakovni jezik v redni učni program za gluhe. Ustavna dopolnitev z znakovnim in jezikom gluhoslepih je bila uveljavljena 4. junija 2021. Predsednik zveze Mladen Veršič je ponosno pozdravil enega največjih dosežkov vseh časov in ga pospremil z besedami: »To je najlepše darilo, ki ga je Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije prejela ob 90. obletnici delovanja. Želim si, da bi gluhi zdaj končno lahko uresničili vse možnosti.

Urednica Spletne TV Tina Grošelj ter dolgoletni sodelavki oddaje Prislunhimo tišini voditeljica Valerija Škof in tolmačka Janja Gostiša; foto: Spletna TV

Predvsem mladi, saj je za nas in številne generacije gluhih ta dan prišel prepozno. Zato mladim želim, naj izkoristijo vse možnosti, ki jih prinaša ta zgodovinski vpis.«

Vizija nadaljnjih izboljšav kakovosti življenja oseb z izgubo sluha

Zveza s trinajstimi društvi ne skriva ambicij za nadaljnje izboljšave kakovosti življenja svojih uporabnikov. Sekretar Matjaž Juhart takole predstavi prihodnje načrte: »Načrtujemo, da bo še letos zaživela Hiša znakovnega jezika. Želim si posebno dnevno središče, ki bi kot stanovanjska enota ali kot dnevno družabno središče skrbelo za starejše. Želim si varstveno-dnevno središče za gluhe z motnjami v duševnem razvoju, ki so vključeni v redne varstveno-dnevne centre, zaradi načina komunikacije pa potrebujejo svoj zavod. Želim si dnevno središče za duševno zdravje gluhih in naglušnih, saj sistem s tolmačem ne omogoča optimalne obravnave gluhih v znakovnem jeziku. Ljubljanska Filozofska fakulteta je pripravila študijski program za tolmače znakovnega jezika, sedaj pa iščemo sogovornika, s katerim bi pripravili še študijski program za učitelje znakovnega jezika. Želimo si, da bi nove generacije mladih gluhih, ki hočejo študirati, imele možnost študija gluhotote in jezika. To je najbolj priljubljen študijski program za gluhe po svetu in radi bi ga imeli tudi v Sloveniji, saj bodo s tovrstno izobrazbo znakovni jezik kot izbirni predmet lahko poučevali v osnovni ali v srednji šoli.«

Glede na vse pomembne dosežke v prvih devetdesetih letih reprezentativne invalidske organizacije za gluhe, naglušne, gluhoslepe in osebe s polževim vsadkom ter nepogrešljivo in pomembno vlogo vseh trinajstih društev gluhih in naglušnih lahko pozitivno zremo v prihodnost in se veselimo vsega, kar bomo za dobrobit naših uporabnikov uresničili na nadaljnji poti. ●

Ustvarjalci Spletne TV so tako slišči kot gluhi; foto: Spletna TV

ZDGNS

Slovar SZJ

Slovar slovenskega znakovnega jezika Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije je na voljo tudi kot brezplačna mobilna aplikacija.

Iskalnik

Iskanje videoposnetkov po besedah ali besednih zvezah

Govor

Iskanje videoposnetkov s pomočjo govora

Kategorije

Iskanje videoposnetkov po kategorijah, tematskih sklopih, pravljicah, mednarodnih kretnjah in učnih primerih

Kviz

Opravljanje kvizov za utrditev znanja pisane besede in znakovnega jezika

QR

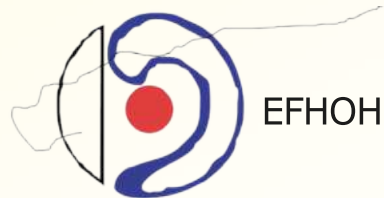
Čitalec QR-kod za ogled videoposnetkov SZJ

Gluhoslepi

Prilagoditev kontrasta in velikosti pisave za gluhoslepe

European Federation of Hard of Hearing People

Za: Evropska komisarka za zdravje
Stella Kyriakides

V vednost: Evropska komisarka za enakost Helena Dalli

Oslo, 1. julij 2021

ZADEVA: Dostop do zdravstvenega varstva in rehabilitacije za naglušne ljudi

Evropska zveza naglušnih (EFHOH) poziva Evropsko komisijo, naj države članice Evropske unije opozori na njihovo obveznost zagotovitve enakega dostopa do zdravstvenega varstva za naglušne in gluhe državljane. Države članice Evropske unije morajo spoštovati določbe člena 25 Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov, ki osebam z invalidnostmi, vključno z naglušnimi in oglušelimi, priznava pravico do najvišjega dosegljivega zdravstvenega standarda brez diskriminacije zaradi invalidnosti.

V luči sedanje globalne pandemije želimo opomniti, da morajo odzivi na epidemijo vključevati vse prebivalce, tudi osebe z invalidnostmi, vključno z naglušnimi, in jim zagotoviti dostop do informacij in do zdravstvenega varstva, ki sta temeljni pravici vsakega državljana.

V času pandemije so naglušni, podobno kot druge osebe z invalidnostmi, priča odpovedim sistema pri zagotavljanju dostopa do zdravstvenih storitev na enakopravni ravni z njihovimi sodržavljani. Te pomanjkljivosti so povečale težave naglušnih pri pridobivanju osnovnega dostopa do komunikacij, tako v osebnih srečanjih, ki jih otežuje nošenje obraznih mask, kot pri storitvah telezdravja (zdravstvenih storitev na daljavo) zaradi težav pri razumevanju pogovorov po telefonu ali zaradi nedostopnosti videoklicev.

Svetovna zdravstvena organizacija (SZO) v poročilu o invalidnosti in zdravju poudarja, da imajo mnogi zdravstveni delavci omejeno razumevanje invalidnosti in tega, kaj je potrebno storiti, da so osebe z invalidnostmi, vključno z naglušnimi, vključene v zagotavljanje zdravstvenih storitev.

V Svetovnem poročilu o sluhu Svetovna zdravstvena organizacija ocenjuje, da ima 196 milijonov ljudi v evropski regiji SZO določeno stopnjo izgube sluha in da ima 57,3 milijonov ali 6,2 % prebivalcev te regije onesposablajočo izgubo sluha. Kot navaja poročilo Bridget Shields, onesposablajoča izguba sluha pomembno vpliva na njihovo vsakodnevno življenje in vodi v socialno izolacijo ter izgubo možnosti zaposlitve in izobraževanja. Naglušni potrebujejo rehabilitacijske storitve, ukrepe za zagotavljanje dostopnosti, slušne aparate in podporne tehnologije, da bi v celoti uresničili svoje potenciale in živeli povsem neodvisno.

Naglušni so raznolika in rastoča skupina, ki se za učinkovito komuniciranje primarno zanaša na podporne slušne tehnologije in podnaslavljanje. Kljub naraščajočemu številu ljudi, ki jih prizadene izguba sluha, med zdravstvenimi delavci še vedno vlada izjemno nizka stopnja ozaveščenosti o okvarah sluha.

URAD EFHOH:

Vodja: Roar Raken HLF
Brynsveien 13
0609 Oslo, Norveška
Telefon: 0047 413 03 243
E-naslov: office@efhoh.org

UPRAVNI ODBOR EFHOH:

Predsednik: Lidia Best, Združeno kraljestvo
Podpredsednik: Morten Buan, Norveška
Generalni sekretar: Jennie Westh, Danska
Blagajnik: Darja Pajk, Slovenija
Član odbora: Alf Lindgerg, Švedska

EFHOH

Evropska zveza naglušnih
www.efhoh.org
register EU za preglednost ID
2093041 18333-41

European Federation of Hard of Hearing People

Poziv k boljši vključitvi ozaveščenosti o okvarah sluha v sisteme zdravstvenega varstva in v rehabilitacijske storitve

Države članice Evropske unije morajo:

- Zagotoviti, da imajo naglušni bolniki dostop do storitev za oskrbo sluha in rehabilitacijo, ter jim s tem omogočiti, da lahko še naprej živijo polno in neodvisno življenje.
- Razviti orodja za vključujoče storitve zdravstvenega varstva na temelju dobre prakse in priporočil v sodelovanju z organizacijami in strokovnjaki, ki zastopajo naglušne in gluhe.
- Zagotoviti vključenost organizacij naglušnih na različnih področjih oblikovanja storitev zdravstvenega varstva s ciljem izboljšanja učinkovite komunikacije med bolniki in izvajalci zdravstvenega varstva, kar bo prispevalo k boljši kakovosti zdravljenja.
- Poudariti posebno pomembnost učinkovite komunikacije med zdravstvenimi delavci in bolniki z izgubo sluha. Zagotoviti je treba, da bodo učni programi izobraževanj za zdravstvene delavce vključevali ozaveščenost o ljudeh z invalidnostmi, da bodo zdravstveni delavci razumeli invalidnost na splošno in še posebej naglušne osebe ter bodo vedeli, katere ukrepe morajo izvesti, da bodo osebe z invalidnostmi vključene v njihove storitve.
- Naglušnim zagotoviti jasne in dostopne informacije o različnih rehabilitacijskih storitvah, na podlagi katerih bodo lahko sprejemali informirane odločitve. Zagotoviti je treba, da bodo imeli naglušni in gluhi pri prejemanju storitev zdravstvenega varstva dostop do podpornih slušnih pripomočkov in informacij v besedilni obliki, kadar je to potrebno.
- Zagotoviti, da bodo pri izvajanju storitev telezdravja na voljo alternativni in dostopni načini posvetovanja, kot je uporaba besedilnih sporočil, varnih spletnih portalov ter videokonferenc s pošiljanjem besedilnih in e-poštnih sporočil v živo.

Iskreno se vam zahvaljujemo za vašo podporo pri izboljšanju zdravstvene oskrbe za naglušne in gluhe. Če potrebujete dodatne informacije ali se želite o tej temi pogovoriti, smo vam na razpolago.

S spoštovanjem,

Lidia Best,
CPACC predsednica EFHOH

O EFHOH: Evropska zveza naglušnih zastopa interese 57 milijonov naglušnih ljudi v Evropi. Naš cilj je Evropa, v kateri lahko naglušne osebe živijo brez ovir in sodelujejo na vseh področjih družbenega življenja. Naše članice so nacionalne organizacije naglušnih in gluhih.

URAD EFHOH:

Vodja: Roar Raken HLF
Brynsveien 13
0609 Oslo, Norveška
Telefon: 0047 413 03 243
E-naslov: office@efhoh.org

UPRAVNI ODBOR EFHOH:

Predsednik: Lidia Best, Združeno kraljestvo
Podpredsednik: Morten Buan, Norveška
Generalni sekretar: Jennie Westh, Danska
Blagajnik: Darja Pajk, Slovenija
Član odbora: Alf Lindgerg, Švedska

EFHOH

Evropska zveza naglušnih
www.efhoh.org
register EU za preglednost ID
2093041 18333-41

SPREMEMBA PRAVILNIKA O KRITERIJIH ZA UVELJAVLJANJE PRAVIC ZA OTROKE, KI POTREBUJEJO POSEBNO NEGO IN VARSTVO

📷 Povzela: Maša Bastarda

Z julijem 2021 je začela veljati sprememba Pravilnika o kriterijih za uveljavljanje pravic za otroke, ki potrebujejo posebno nego in varstvo (v nadaljevanju: pravilnik). V 5. členu pravilnika so med drugim spremembe pri opredelitvi gluhih in naglušnih otrok, opredeljeni pa so tudi otroci, ki imajo izgubo sluha na enem ušesu in so brez izgube na drugem ušesu.

5. ČLEN PRAVILNIKA SE GLASI:

(1) GLUHI OTROCI:

1. Otrok z najtežjo izgubo sluha (povprečna izguba v govornem območju od 91 do 110 dB). Otrok ima obojestransko najtežjo izgubo sluha in je funkcionalno gluh. Otrok ima slušno zaznavo le s pomočjo slušnega pripomočka. Otrok usvaja govor in jezik primarno po vizualni poti (s kinestetičnem zavedanjem glasov, s pomočjo enoročne abecede, z odgledovanjem z ustnic in s pomočjo slovenskega znakovnega jezika). Govor usvaja močno upočasnjeno in okrnjeno tudi po slušni poti. Glasove sliši zelo popačeno ali jih sploh ne sliši ter težko slušno loči besede med seboj. Posledice se pogosto kažejo v zelo skromnem besedišču. Pomanjkljivo oblikuje povedi v smiselno celoto, okrnjena je uporaba slovničnih pravil. Razumevanje besed, povedi in navodil je pogosto šibko.

Govor je pogosto težko razumljiv ali nerazumljiv, govorna prozodija je v večini elementov zelo slaba. Pisno sporazumevanje je razumljivejše od govora, vendar ima večinoma težave na vseh ravneh jezika; bogatejše je lahko sporazumevanje v slovenskem znakovnem jeziku. Otrok primerno sliši le z uporabo polževega vsadka ali z vsadkom v možgansko deblo. Govor in jezik dobro usvoji, le če dovolj zgodaj dobi polžev vsadek ali vsadek v možgansko deblo in ustrezno strokovno pomoč. Govora, jezika in sporazumevanja se tako uči po slušni poti.

2. Otrok s popolno izgubo sluha – gluhi otrok (povprečna izguba v govornem območju nad 110 dB). Otrok ne loči niti dveh jakosti zvoka niti dveh frekvenc, ni sposoben slišati ali razumeti govora, tudi če je ojačen. Otrok usvaja govor in jezik izključno s pomočjo kinestetičnega zavedanja glasov, po vizualni poti in s pomočjo slovenskega znakovnega jezika. Govor je pogosto nerazumljiv. Posledice se kažejo v zelo skromnem besedišču verbalnega jezika. Bogatejše pa je lahko sporazumevanje v slovenskem znakovnem jeziku ali v pisni obliki. Otrok sliši le z uporabo polževega vsadka ali z vsadkom v možgansko deblo. Govor in jezik dobro usvoji, le če dovolj zgodaj dobi polžev vsadek ali vsadek v možgansko deblo in ustrezno strokovno pomoč. Govora, jezika in sporazumevanja se tako uči po slušni poti.

(2) NAGLUŠNI OTROCI:

1. Otrok z lažjo izgubo sluha (povprečna izguba v govornem območju od 26 do 40 dB). Je otrok, ki ima obojestransko lažjo izgubo sluha ali zmerno izgubo na enem ušesu in je brez izgube na drugem ušesu. Otrok usvaja govor in jezik ter se sporazumeva po slušni poti; v hrupnem okolju se poslužuje tudi večine odgledovanja z ustnic. Pri usvajanju govora in jezika ima lahko težave pri izgovarjavi glasov v besedah, usvajanju besedišč.

ča, uporabi slovničnih pravil in oblikovanju povedi v smiselno celoto (težave se pojavljajo na začetku, ko se otrok šele uči govora, jezika in sporazumevanja; podobne težave se pojavljajo tudi pri otroku, ki je bil diagnosticiran kasneje). V tihem okolju otrok sliši in razume glasovni govor. Sprememba pogojev poslušanja (tih govor, hrup, slabše razumljiv sogovornik, oddaljenost od izvora zvoka, slab akustični prostor ipd.) pa povzroči, da je otroku glasovni govor težje razumljiv. Pri- de do napačnega slušnega zaznavanja določenih glasov, ki spremenijo pomen povedanega. Lahko ima težave tudi pri slušni orientaciji.

2. Otrok z zmerno izgubo sluha (povprečna izguba v govornem območju od 41 do 60 dB). Je otrok, ki ima obojestransko zmerno izgubo sluha ali težko, najtežjo ali popolno izgubo na enem ušesu in je brez izgube na drugem ušesu. Otrok usvaja govor in jezik ter se sporazumeva primarno po slušni poti s pomočjo slušnega pripomočka. Pri govoru in sporazumevanju si pomaga tudi z odgledovanjem z ustnic. Usvajanje glasovnega govora je upočasnjeno, saj glasove v besedah sliši nepopolno in jih nerazumljivo tudi izgovarja. Slabše so lahko nekatere prvine govorne prozodije (melodija, ritem, višina, glasnost, tempo). Posledice se kažejo tudi v pomanjkljivem razumevanju besed, povedi, besedila in sobesedila.

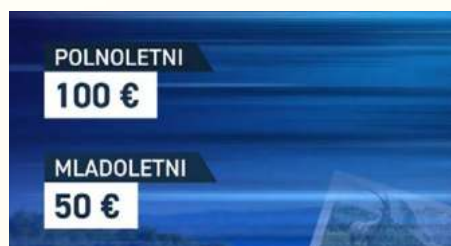
Nespretno oblikuje povedi v smiselno celoto, težave ima pri pravilni rabi slovničnih pravil. V vsakdanjem življenju ima precejšnje težave pri sporazumevanju, še posebno v hrupnem okolju.

3. Otrok s težko izgubo sluha (povprečna izguba v govornem območju od 61 do 90 dB). Otrok ima obojestransko težko izgubo sluha ali popolno izgubo na enem ušesu in zmerno izgubo na drugem ušesu. Otrok usvaja govor in jezik pretežno po slušni poti s pomočjo slušnega pripomočka; pri sporazumevanju potrebuje odgledovanje z ustnic, nekateri si pomagajo z znakovnim jezikom. Usvajanje govora po slušni poti je upočasnjeno, okrnjeno in zahtevno, saj veliko glasov v besedah sliši nepopolno in popačeno ter težko razbere posamezne besede. Težko razume povedi in besedilo, težko sledi sobesedilu. Običajno glasove v besedah izgovarja pomanjkljivo (izpušča, zamenjuje), v večini prvin je slaba tudi govorna prozodija, kar privede do težje razumljivega govora. Posledice se kažejo v skromnem besednem zakladu in pomanjkljivem usvajanju vseh jezikovnih ravni v govorjeni, pri večini tudi v pisani besedi. V vsakdanjem življenju ima običajno zelo velike težave pri razumevanju govora po slušni poti. ●

Celotni pravilnik je na spletni povezavi <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV12241>.

NOVI TURISTIČNI BONI

✉ Aleksandra Rijavec Škerl

Novi turistični boni 2021 z julijem stopili v veljavo; foto: 24ur.com

Na podlagi Zakona o interventnih ukrepih za pomoč gospodarstvu in turizmu pri omilitvi posledic epidemije covid-19, ki velja od 14. julija 2021, je državni zbor uzakonil nov ukrep pomoči podjetjem – bon za izboljšanje gospodarskega položaja na področju

gostinstva, turizma, športa in kulture.

Bon lahko izkoristite v gostinskih in nastanitvenih dejavnostih, potovalnih agencijah, muzejih, fitnessih, kinematografih, zabaviščnih parkih, za najem vodnih plovil in športne opreme ter v specializiranih prodajalnah s knjigami, tudi za nakup šolskih knjig.

Novi turistični boni bodo na voljo vsem, ki so 30. junija 2021 imeli stalno prebivališče v Sloveniji. Bon v vrednosti sto evrov bodo dobili vsi polnoletni in tisti, ki bodo v letu 2021 dopolnili osemnajst let. Mladoletni in otroci bodo prejeli

bon v vrednosti petdeset evrov, ki se bo glasil na mladoletne, zanje pa ga bodo lahko unovčili starši ali zakoniti zastopniki.

Boni bodo veljali do konca leta 2021, a že zdaj so v zakonu predvideli tudi možnost podaljšanja veljavnosti za šest mesecev.

Glavna dejavnost Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije je dejavnost invalidskih organizacij (94.991), iz česar izhaja, da v nastanitvenih enotah ZDGNS ni možno koristiti novih turističnih bonov 2021. Do konca leta pa je še vedno možno koristiti turistične bone preteklega leta. ●

Z ZAPOSLOTVIJO KOT OSEBNI ASISTENT LAHKO NEKOMU OLAJŠATE ŽIVLJENJE. POSTANITE DEL NAŠE EKIPE.

Zaposlitev kot asistent osebe z izgubo sluha; foto: Edison HHC

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije je z vpisom v Register izvajalcev osebne asistencije pridobila dovoljenje za izvajanje osebne asistencije.

Kot osebna asistenca se šteje pomoč pri temeljnih dnevnih opravilih, pomoč pri komunikaciji in obvezna prisotnost pri uporabniku v primeru najtežje invalidnosti, pomoč pri podpornih dnevnih opravilih, spremstvo, pomoč na delovnem mestu in v izobraževalnem procesu ter pomoč pri drugih dejavnostih in aktivnostih, v katere je uporabnik vključen.

Storitve se oblikujejo glede na potrebe, zmožnosti, življenjske okoliščine, pogoje ter želje uporabnikov.

Če imate pozitiven odnos do ljudi, ste prijazni, odgovorni in zanesljivi, želite pridobiti novo znanje in izkušnje ter nova poznanstva, vas vabimo, da se nam pridružite kot izvajalka/izvajalec osebne asistencije. Prijavo z življenjepisom pošljite na elektronski naslov **osebna.asistenca@zveza-gns.si**. Za vprašanja smo po 16. avgustu 2021 na voljo tudi po telefonu **070 45 11 22**. ●

POTREBUJETE POMOČ OSEBNEGA ASISTENTA? IMATE ODLOČBO O PRIZNANJU OSEBNE ASISTENCE? STE VLOŽILI VLOGO ZA OSEBNO ASISTENCO IN ODLOČBO ŠE ČAKATE?

Asistenca starejšim osebam z izgubo sluha; foto: iStock

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije je vpisana v Register izvajalcev osebne asistencije.

Osebna asistenca je pomoč uporabniku pri vseh opravilih in dejavnostih, ki jih zaradi vrste in stopnje invalidnosti ne more izvajati sam, a jih dnevno potrebuje doma in izven doma, da lahko neodvisno in aktivno živi ter je enakopravno vključen v družbo.

Kot osebna asistenca se šteje pomoč pri temeljnih dnevnih opravilih, pomoč pri komunikaciji, pomoč pri podpornih dnevnih opravilih, spremstvo, pomoč na delovnem mestu in v izobraževalnem procesu ter pomoč pri drugih dejavnostih in aktivnostih, v katere se ne morete vključevati sami.

Storitve se oblikujejo glede na vaše potrebe, zmožnosti, življenjske okoliščine, pogoje ter želje.

Želite prek nas uporabljati storitve osebne asistencije? Če zase ali za bližnjega potrebujete pomoč osebne asistencije, nam pošljite sporočilo na **osebna.asistenca@zveza-gns.si** ali nas po 16. avgustu 2021 pokličite na številko **070 45 11 22**. ●

VABILO

Od torika, 7. septembra 2021, vas vabimo, da se nam pridružite v **dnevno središču za starejše in osebe z izgubo sluha** pri različnih aktivnostih, kot so druženje, klepet ob kavi, družabne igre (šah, kartanje), delavnice in tečaji.

Aktivnosti so brezplačne in se bodo izvajale ob **torkih, sredah in četrkih, med 9. in 13. uro.**

Pridružite se nam v **prostorih Drenikove 24, v Ljubljani**, in preživite urice v prijetni družbi. Skupaj bomo poklepetali in poskrbeli za dobro voljo.

Na vprašanja o dnevnem središču vam z veseljem odgovorimo po elektronski pošti **dnevno.sredisce@zveza-gns.si**, po SMS-u ali po telefonu **070 45 11 22**. Predhodna prijava ni potrebna. ●

Kje?
Drenikova 24,
1000 Ljubljana.

Kdaj?
Od 7. 9. 2021,
vsak torek, sredo in četrtek,
med 9. in 13. uro.

Komu je namenjeno?
Starejšim in osebam z izgubo sluha.

Brezplačne aktivnosti:
druženje,
klepet ob kavi,
družabne igre (šah, kartanje itd.),
delavnice in tečaji.

Prijava ni potrebna.

Pridružite se nam.
Skupaj bomo
poskrbeli
za dobro voljo.

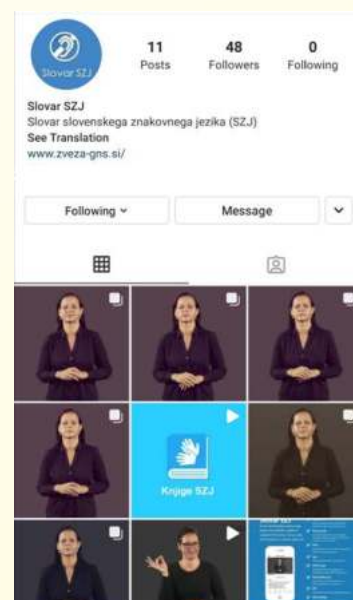
Informacije na:
dnevno.sredisce@zveza-gns.si,
070 45 11 22.

SLOVAR SLOVENSKEGA ZNAKOVNEGA JEZIKA NA INSTAGRAMU

Valerija Škof

Slovar slovenskega znakovnega jezika trenutno obsega več kot dvajset tisoč kretenj. Najdete jih na spletni strani www.zveza-gns.si ali v mobilni aplikaciji Slovar SZJ. Po novem se jih lahko naučite tudi na družbenem omrežju Instagram, kjer objavljamo posnetke kretenj, stavkov in frazemov. Posnetkom kretenj so dodane tudi razlage pomena besed oziroma fraz v slovenskem znakovnem jeziku.

Vljudno vabljeni, da obiščete profil slovarszj na Instagramu in sledite našim objavam, tako da na zaslonu kliknete na gumb »Follow«. Na tekočem boste z novimi aktualnimi kretnjami. ●

Iz naših društev

Društvo gluhih in naglušnih **Severne Primorske**

Občni zbor in piknik Društva gluhih in naglušnih Severne Primorske

📍 **Vladan Vukajlović**

Letošnji občni zbor smo vsi nestrpnost pričakovali, saj se razen po računalniku nismo osebno srečevali že od jeseni. Zaradi protikoronskih ukrepov in varovanja zdravja smo se odločili, da ga bomo izpeljali na prostem, kjer se lahko pogovarjamo tudi brez mask.

Že dopoldne smo se zbrali v Športnem parku Java v Orehovljah. Udeležencev zbora je bilo okrog trideset, kar je manj kot v preteklih letih, pridružil pa se nam je tudi predsednik Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije Mladen Veršič. Potrdili smo poročila o delu in načrt ter si zaželeli, da bi se epidemija novega koronavirusa čim prej končala, da bomo lahko spet svobodno zadihali in načrtovali predavanja, izlete ter športne aktivnosti, ne da bi pri tem morali upoštevati ukrepe za zaježitev virusa.

Občnemu zboru sta sledila piknik in družabno srečanje, v okviru katerega smo pripravili nekaj ša-

Zadovoljni udeleženci občnega zbora društva; foto: DGN Severne Primorske

ljivih iger. Čeprav so bile zanimive, sta bila najbolj prijetna druženje in pogovor. Na pikniku smo s skromno pozornostjo počastili aktivna člana društva Katarino Vrtačič in Bogomirja Božiča, ki sta spomladi praznovala osemdeseti rojstni dan. Zaželeli smo jima vse najboljše in predvsem veliko zdravja. ●

Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih občin **Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče**

Spletni tečaj slovenskega znakovnega jezika

📍 **Nevenka Hrovat**

Veselje tečajnic SZJ po prejemu potrdil; foto: Irena Marinko

V Medobčinskem društvu gluhih in naglušnih občin Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče smo v sodelovanju z Mladinskim centrom Dravinjske doline izvedli začetni spletni tečaj slovenskega znakovnega jezika. Vodila sta ga tolmačica slovenskega znakovnega jezika Marija Koser in gluhi somentor Anton Petrič. Na teča-

ju so udeleženke spoznavale različne načine komunikacije gluhih in naglušnih, kot so kretnja, obrazna mimika in govornica telesa, ter se učile osnovnih kretenj, posebnosti znakovnega jezika, razlik med podobnimi znaki in prstne abecede. Prav tako so spoznavale, kako živijo osebe z izgubo sluha, kako se izobražujejo, težave, s katerimi se srečujejo, in njihove pravice.

Tečaj se je pričel marca, zaključil pa julija. Potekal je enkrat tedensko po dve uri, trajal pa štirideset ur. V tem času so se tečajnice veliko naučile, kar so pokazale tudi na zaključnem izpitu. Izpit so opravljale na začetku julija pred štiričlansko komisijo, ki so jo sestavljali gluhi člani društva. Med izpitom so se morale predstaviti, povedati nekaj o sebi in svoji družini ter odgovarjati na vprašanja članov komisije, vse v slovenskem znakovnem jeziku. Vse udeleženke so tečaj uspešno zaključile.

Tečaj slovenskega znakovnega jezika je za članе društva zelo pomemben, saj pomaga širiti prepoznavnost omenjenega jezika v občinah Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče. Njegov namen pa je tudi,

da se čim več ljudi nauči znakovnega jezika ter na ta način lažje komunicira z gluhi in jim omogoči večjo socialno vključenost. ●

Srečanje gluhih in naglušnih savinjske in podravske regije na Rogli

✎ Nevenka Hrovat

Predsednik društva Matevž Marinko z župani; foto: Irena Marinko

Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih občin Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče je sredi julija na Rogli organiziralo srečanje gluhih in naglušnih savinjske in podravske regije.

Društvo gluhih in naglušnih Celje za območje celjske, velenjske in posavske regije je bilo ustanovljeno leta 1948. Leta 1963 se je zaradi potrebe gluhih, da bi imeli društvo bližje domačemu kraju, od njega odcepilo Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih Velenje, leta 2001 pa še konjiško društvo.

Srečanju, ki je namenjeno druženju, ohranjanju prijateljskih vezi in sodelovanju, se je kasneje pridružilo še Društvo gluhih in naglušnih Podravja Ma-

ribor. Postalo je tradicionalno, vsako leto ga organizira drugo društvo, srečali pa smo se že petkrat.

Udeležence je pozdravil predsednik Medobčinskega društva gluhih in naglušnih občin Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče Matevž Marinko, ki je predstavil, kako bo srečanje potekalo. Sledili so govori župana občine Slovenske Konjice Darka Ratajca, podžupana občine Vitanje Milana Hrovata ter podžupana občine Zreče Draga Šešerka. Predsednik Marinko se jim je zahvalil in jim izročil knjigo o slovenskem znakovnem jeziku, nato pa sta sledila še govora predsednice Društva gluhih in naglušnih Podravja Maribor Ernestine Savski in predstavnice Medobčinskega društva gluhih in naglušnih Velenje Marije Varžič.

Po končanih govorih se je Matevž Marinko zahvalil vsem udeležencem in povedal, da Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih občin Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče letos praznuje 20. obletnico delovanja. Poudaril je, da je dvajset let obstoja društva dragoceno darilo, ki ga bodo skrbno ohranjali in razvijali z uresničevanjem nalog, ki jih narekuje njihova drugačnost.

Sledila je torta, nato pa pohorska olimpijada, v okviru katere so se društva med seboj pomerila v zabijanju žeblicev, v vleki vrvi, v žaganju hloda, v prečkanju Lovrenških jezer, v pohorski štafeti tri v vrsto in v hulahup dirki. Prehodni pokal je osvojilo domače društvo, sledila pa sta druženje in prosto popoldne. ●

SLOVAR SZJ NA DRUŽBENEM OMREŽJU

Slovar slovenskega znakovnega jezika ima aktivno stran na družbenem omrežju Facebook, kjer si lahko ogledate nove kretnje, ki nastajajo in jih razvijajo v skupini za razvoj slovenskega znakovnega jezika, ki deluje na Inštitutu za razvoj SZJ pri Zvezi društev gluhih in naglušnih Slovenije. Najdete nas na spletni povezavi www.facebook.com/szjsi.

S kolesom od Rogaške Slatine do Podčetrтка

Nevenka Hrovat

Kolesarji pred samostanom Olimje; foto: Irena Marinko

Člani Medobčinskega društva gluhih in naglušnih občin Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče so se sredi junija podali na kolesarsko turo od Rogaške Slatine do Podčetrтка.

Napovedan je bil sončen dan, kolesarji pa so se v ranih jutranjih urah zbrali na parkirišču športne dvorane Balinček v Rogaški Slatini. Pripravili so ko-

lesa in opremo ter po označeni kolesarski poti krenili proti Podčetrtku. Pot jih je vodila ob regionalni cesti Rogaška Slatina-Podčetrtek, ko pa so prispeli v vas Olimje, so naredili krajši postanek, saj je v vasi potekal Festival vina in čokolade. Organizatorji festivala so turističnemu Podčetrtku vdihnili dušo, hkrati pa jim je uspelo narediti tradicionalno križišče vina in čokolade ter mednarodni družabni dogodek, kjer se srečujejo njihovi ljubitelji.

Ko so si ogledali festival, so kolesarji pot nadaljevali do domačije Jelenov greben, kjer imajo stoglavo čredo jelenov in muflonov, ki se prosto pasejo, obiskovalci pa si jih lahko ogledajo od blizu in jih nahranijo. Hoteli so obiskati tudi stolp ljubezni na Žusmu, vendar so se morali zaradi slabega vremena vrniti. Nato so se z avtomobili odpeljali v Loče, kjer so imeli kosilo. Po kosilu so se odpravili domov z obljubo, da se na naslednjem kolesarskem izletu spet srečajo. ●

Ribiški turnir na ribniku Farovec

Nevenka Hrovat

Najboljši ribiči so iz društva Slovenske Konjice; foto: Irena Marinko

Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih občin Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče je sredi julija orga-

niziralo ekipni in posamični ribiški turnir na ribniku Farovec v Laporju. Ribolova se je udeležilo 21 gluhih in naglušnih ribičev iz Medobčinskega društva gluhih in naglušnih Velenje, iz Društva gluhih in naglušnih Podravja Maribor, iz Društva gluhih in naglušnih Ljubljana, iz Društva gluhih in naglušnih Koroške ter iz Društva gluhih in naglušnih Severne Primorske.

Konjiško društvo je zastopalo pet članov – ekipno so tekmovali Peter Kvas, Silvester Škerget in Vladimir Kolar ter osvojili prvo mesto, posamično pa Silvester Škerget, ki je bil drugi, in Matevž Marinko, ki je bil tretji.

Ribiči so lovili štiri ure, tekmovanju pa so sledili podelitev priznanj, kosilo in druženje. Čeprav je bilo vreme slabo in je skoraj ves čas deževalo, je bil turnir uspešen. ●

IZ SVETA TIŠINE

Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih **Velenje**

Sodelovanje na občinskem prazniku občine Rečica ob Savinji

Urška Jakop

Predsednik in strokovna delavka na stojnici; foto: MDGN Velenje

V Medobčinskem društvu gluhih in naglušnih Velenje se zavedamo pomembnosti dobrega sodelovanja z lokalno skupnostjo in z vsemi desetimi občinami, na območju katerih društvo deluje. Pomembno je, da nas ljudje poznajo in vedo, na koga se lahko obrnejo, če imajo težave s sluhom. Vsako leto skušamo vsaj v nekaj občinah izvesti kakšno aktivnost ter z njo informirati in ozaveščati širšo javnost o problematiki okvare sluha.

Sredi julija smo sodelovali na prireditvi Rečica praznuje, na kateri so svoje delovanje v občini

predstavila številna društva in zavodi. Na stojnici sta predsednik in strokovna sodelavka predstavila delovanje društva ter delila informacije o pridobitvi slušnih aparatov, tehničnih pripomočkov in ostalih pravic. Otroke je zelo zanimal slovenski znakovni jezik in z veseljem so se učili enoročne abecede, dogajanje pa je popestril kulturni program. S tem je tudi naše društvo pripomoglo k prijetnemu prazničnemu vzdušju na Rečici ob Savinji. ●

Sodelovali so številna društva in zavodi; foto: MDGN Velenje

Otvoritev razstave na Rečici ob Savinji

Urška Jakop

V društvu radi sodelujemo z lokalno skupnostjo in se udeležujemo praznikov občin, ki jih društvo pokriva s svojim delovanjem. Letos smo se z občino

Rečica ob Savinji dogovorili, da bomo v poletnem času prisotni na prireditvah, ki bodo potekale v okviru občinskega praznika.

Elvira bere pesem; foto: MDGN Velenje

Igra Maser Jaka; foto: MDGN Velenje

Izdelki iz gline; foto: MDGN Velenje

Obiskovalci; foto: MDGN Velenje

Leseni izdelki; foto: MDGN Velenje

Pozdrav predsednika; foto: MDGN Velenje

V juniju je gluha skupnost dočkala pomemben mejnik – vpis slovenskega znakovnega jezika v ustavo, ki smo ga želeli primerno obeležiti.

Kulturna ustvarjalnost gluhih je posebna oblika izražanja naše kulture z uporabo slovenskega znakovnega jezika. Usmerja se v gledališče, ples, poezijo, film in v ročna dela. Ker imamo v društvu veliko ustvarjalnih in nadarjenih članov, smo se odločili, da z razstavo izdelkov opozorimo, da so v družbi tudi ljudje z izgubo sluha.

V prostorih Medgen borze na Rečici ob Savinji smo sredi julija pripravili razstavo ročnih del naših članov. Na ogled so čudoviti leseni, glineni, pleteni in kvačkani izdelki, prtički ter nakit. Razstavili smo tudi slikarska dela, ki so nastala na likovni delavnici, ter ostale slikarske umetnine naših članov.

Odločili smo se, da z večjim dogodkom opozorimo na problematiko oseb z izgubo sluha ter na dru-

štvo, zato smo ob odprtju razstave pripravili zanimiv kulturni program. V velikem številu smo se zbrali v središču Rečice, pod trško lipo. Program je povezovala vodja kulturne sekcije Marija Varžič, ki jo je spremljala tolmačica Darja Fišer. Z obiskom in nagovorom nas je počastila tudi županja občine Rečica ob Savinji Ana Rebernik. Članica društva Elvira Veletanlić je prebrala hudomušno pesem na temo jezikov, ki jo je napisal član Mirko Strožič, naši gledališčniki pa so z igro Maser Jaka pokazali, kako dobri igralci so, ter do solz nasmejali občinstvo. Prisotne je nagovoril tudi predsednik društva Franc Forštner, Sandi Klakočar pa je poskrbel za glasbeni vložek in dokazal, da so tudi osebe z izgubo sluha odlični glasbeniki. Po uradni otvoritvi so si obiskovalci lahko ogledali razstavo in občudovali izdelke naših članov.

Vabljeni, da si razstavo, ki bo na ogled do konca julija, ogledate tudi vi. ●

Nagovor županje; foto: MDGN Velenje

Sandi s harmoniko; foto: MDGN Velenje

Srečanje društev gluhih in naglušnih savinjske in podravske regije

✎ Tatjana Pirečnik

Udeleženci srečanja; foto: MDGN Velenje

Po enoletnem premoru zaradi epidemije novega koronavirusa je Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih občin Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče sredi julija na Rogli organiziralo srečanje društev gluhih in naglušnih savinjske in podravske regije. Poleg članov društva organizatorjev smo se srečanja udeležili člani Društva gluhih in naglušnih Podravja Maribor ter Medobčinskega društva gluhih in naglušnih Velenje. Kot vsako leto smo se tudi letos množično udeležili srečanja.

Na Roglo smo z avtobusom prispeli sredi dopoldneva in se s parkirišča podali do prireditvenega šotora, kjer so nas s sendviči in vodo pričakali organizatorji. Sledil je pozdrav predsednika konjiškega društva, županov in podžupanov občin Slovenske

Konjice, Vitanje in Zreče, predsednice mariborskega društva ter vodje kulturne sekcije našega društva. Predsednik Franc Forštner in strokovna sodelavka Urška Jakop sta bila žal odsotna, ker sta na stojnici v Rečici ob Savinji predstavljala naše društvo.

Ob dvajsetletnici konjiškega društva so razrezali torto velikanko, s katero smo se posladkali vsi udeleženci, nato pa smo nadaljevali s športnimi igrami. Pomerili smo se v igri tri v vrsto, v dirki s hulahupom, v zabijanju žeblicev, v rezanju hloda, v prečkanju Lovrenških jezer in v vleki vrvi. Vsak je navijal za člane svojega društva in bilo je veliko smeha ter dobre volje. Na koncu smo sešteli rezultate in dobili zmagovalca. Zmagala je ekipa Konjic, naši člani pa so zasedli tretje mesto.

Zgodaj popoldne smo imeli toplo malico, da smo nadomestili kalorije, ki smo jih porabili, nato pa smo se družili, se pogovarjali in se sprehajali. Vreme nam je bilo naklonjeno, saj je sijalo sonce in ni bilo preveč vroče. Nekateri so se odpravili na stolp, drugi pa na sprehod med krošnjami, vožnjo s sedežnico ali s sankami. Domov smo se polni vtisov vrnili pozno popoldne.

Na Rogli smo preživeli prijeten in sproščen dan. Veliko smo se pogovarjali ter uživali v svežem zraku in dobri družbi. ●

Ribiški turnir

✎ Franc Forštner

Konec maja je Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor organiziralo ekipno in posamično tekmovanje v športnem ribolovu. Za prevoz na tekmovanje je v zgodnjih jutranjih urah poskrbel izvrstni šofer Viki Hribar.

Tekmovanja se je udeležilo mnogo tekmovalcev, pred začetkom pa sta udeležence pozdravila predsednica društva Ernestina Savski in glavni sodnik Marjan Frajzman. Vreme je bilo oblačno in vetrovno, deževalo pa na srečo ni.

Tekmovanje se mi je zdelo zelo zanimivo, saj sem ribiče prvič spremljal kot moralna podpora. Pred

Člani ekipe; foto: MDGN Velenje

tem so me večkrat zbadali, da se jim nikoli ne pridružim, ker so uspešni. Naj pohvalim organizatorje za izvrstno organizacijo, saj je tekmovanje – od pozdravnega govora, žrebanja, ribolova in tehtanja rib do

Dobitniki pokalov; foto: MDGN Velenje

Prvak s pokalom; foto: MDGN Velenje

razglasitve rezultatov – gladko potekalo. Na koncu pa so poskrbeli še za izvrsten golaž.

Ponosen sem na ribiče iz našega društva, ki so se odlično odrezali, tako v posamičnem kot v skupinskem ribolovu. Viki Hribar je med posamezniki osvojil prvo mesto, Edin Buljubašić, Franc Kos in Ljubo Gotovnik pa so bili kot ekipa drugi.

Po tekmovanju smo se dobre volje odpravili proti domu, nekateri tekmovalci pa so bili precej utrujeni, saj so v ribniku tudi velike ribe.

Hvala za zanimiv in poučen dan med ribiči, ki so prijetna družba. Spoznal sem, da je ribolov tako šport za sprostitev kot za tekmovanje. Ima svoje zakonitosti, tekmovalci pa poleg znanja potrebujejo tudi srečo. ●

Viktor z ulovom; foto: MDGN Velenje

Kuharska delavnica pri Milici

Valentin Laure

Moški so pridno pomagali; foto: MDGN Velenje

Na začetku junija se nas je štirinajst članov društva zbralo pred hotelom Razgoršek v starem Velenju z namenom, da obiščemo gospo Milico, ki nas je povabila na kuharsko delavnico k sebi domov. K njej smo se odpeljali z dvema avtomobiloma. Ko smo prispeli, nas je prijazno sprejela in nam ponudila pijačo.

Za delavnico je bilo vse pripravljeno, zato smo si razkužili roke, zavihali rokave in začeli z delom. Pripravili smo tradicionalno prekmursko jed langaš in mesne miške. Gostiteljica nam je pokazala, kako se jedi pripravita, mi pa smo ju skuhami in na koncu tudi pojedli. Ker smo spekli veliko mišk, jih je precej ostalo. Zavili smo jih in odnesli domov. Pred odhodom smo vse pospravili ter se zahvalili gostiteljici. ●

Delavnica slikanja na platno

📷 Tatjana Pirečnik

Edita med skiciranjem; foto: MDGN Velenje

Delovno vzdušje; foto: MDGN Velenje

Nataša med ustvarjanjem; foto: MDGN Velenje

Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih Velenje je na željo članic organiziralo začetno slikarsko delavnico. Srečevale smo se štiri četrtkove popoldneve, vsaka delavnica pa je trajala tri ure. Društvo je za udeleženske priskrbelo svinčnike, barve in platno, za kar se mu zahvaljujemo.

Na prvi delavnici, ki je bila v prostorih društva, smo prisluhnile predavanju o likovni kompoziciji in o postavitvi v prostoru. Član društva slikar Salih Biščić nam je pokazal, kako rišemo predmete, da

na sliki izgledajo bolj plastično, ter nam razložil zakonitosti perspektive. Sledil je praktični del risanja različnih predmetov s svinčnikom, med risanjem pa se je predavatelj ves čas sprehajal med nami, nam pomagal in nam svetoval. Dobile smo tudi domačo nalogo s svinčnikom narisati dve risbi, ju pravilno osenčiti ter razmisliti, kakšen motiv bomo slikale na platnu.

Delavnice, ki so sledile, so bile v prostorih Društva šaleških likovnikov. Predavatelj je najprej pregledal domače naloge ter nam povedal, kako naj popravimo napake. Sledilo je prerisovanje izbranega motiva, pred tem pa nam je razložil, kako na platno prenesti motiv in razmerje dolžin. Tudi tokrat se je med slikanjem sprehajal med nami ter nam pomagal.

Udeleženske delavnice smo dobile veliko novega znanja in se naučile novih tehnik. Uresničile smo svoje zamisli, izrazile kreativnost in ustvarile nekaj novega, unikatnega. Veliko smo naredile tudi za svojo dušo, se sprostile in se po dolgem času spet družile.

Naše slike bodo julija na ogled na razstavi umetniških in ročnih del društva v prostorih Medgen borze na Rečici ob Savinji. ●

Jožica med slikanjem; foto: MDGN Velenje

Med razlago tehnike senčenja; foto: MDGN Velenje

Izlet na Polzelo, grad Žovnek in na goro Oljka

✎ Tatjana Pirečnik

Udeleženci izleta; foto: MDGN Velenje

Pred dviznim mostom na Žovnek; foto: MDGN Velenje

Lani so nam novi koronavirus in protikoronski ukrepi preprečili izlet na Polzelo, na grad Žovnek in na goro Oljka. Ker pa se v društvu ne damo, smo ga organizirali letos.

Avtobus je člane društva pobiral od Mozirja do Velenja in prav vsi smo bili dobre volje ter v velikem pričakovanju. Pot nas je vodila na Polzelo, kjer smo se najprej podprli s sendviči, nato pa smo si ogledali obnovljeni grad Komenda, ki je bil dolgo v lasti Malteškega viteškega reda, s pomočjo evropskih sredstev pa ga je obnovila občina. V grajskih prostorih delujejo Turistično-informacijski center Polzela, občinska knjižnica Polzela, oddelek Glasbene šole Risto Savin Žalec in kavarna, veliko pozornost pa pritegnejo zbirka eksponatov Malteškega viteškega reda, soba pesnice in pisateljice Neže Maurer z osebnimi predmeti in zbirka likovnih del akademske slikarke Darinke Pavletič Lorenčak.

Sledil je ogled muzeja starih traktorjev, katerih lastnik je Ernest Obermayer. Zbral jih je iz različnih delov Slovenije in Avstrije ter jih obnovil, da so vsi v voznem stanju. Del zbirke je tudi Mercedes-Benz iz leta 1952 z lesenim podvozjem pod kovinsko karoserijo, na katerega je še posebej ponosen. Zadnja pridobitev muzeja je Fordson letnik 1919, ki je najstarejši traktor v tem delu Evrope.

Pot smo nadaljevali do vznožja gradu Žovnek, na katerega smo se povzpeli. Žovnek je eden najstarejših gradov na Slovenskem, ni pa znano, kdo ga je zgradil. Prvi znani lastnik je bila družina Savinjski, ki se je

okoli leta 1150 preimenovala v Žovneški. Člani družine so se s širitvijo vpliva in posesti preselili v Celje ter kasneje postali celjski grofje, grad Žovnek pa je ostal njihov družinski grad. Na njem je umrl Friderik II.

Grad je propadal skoraj 200 let in je ruševina, ki jo obnavljajo. Vanj smo skozi obnovljeni dvodelni vhod vstopili čez dvizni most. Prav tako obnovljen je dvonadstropni okrogli obrambni stolp, obnavljajo pa tudi sobo v zgornjem nadstropju, ki je bila včasih kapela.

Naslednja postaja je bila gora Oljka. Najprej smo se okrepčali z okusnim in izdatnim kosilom v planinskem domu, nato pa smo si ogledali romarsko cerkev. Čeprav je med kosilom začelo deževati, smo preživeli lep dan in izvedeli veliko novega. Najbolj pomembno pa je bilo druženje, ki smo ga vsi zelo pogrešali. ●

Med razlago predsednika Franca Forštnerja; foto: MDGN Velenje

Pohod ob Savinji in ogled Mozirskega gaja

✉ Milica Krašovec

Držali smo razdaljo; foto: MDGN Velenje

Komaj smo čakali, da se sprostijo ukrepi za omejevanje novega koronavirusa. Dočakali smo tudi to. V prelepem torkovem jutru smo se v velikem številu in veseli, da se končno spet vidimo, zbrali v Mozirju, kjer smo začeli pohod ob Savinji. Pot nas je ob narasli reki vodila do Nazarij, kjer smo prečkali most in se po drugi strani reke podali v Mozirski gaj.

Pohod je bil čudovit in pravi nič utrujajoč. Ves čas smo klepetali, saj smo si imeli po dolgem času veliko

Gasilska slika v Nazarjah; foto: MDGN Velenje

povedati. Sprehodili smo se tudi skozi gaj in kdor je želel, se je lahko osvežil s kavo ali s pijačo. Na koncu nas je s sladoledom vse pogostil predsednik Franc. Menim, da si je Urška zaslužila dve kepici, saj je izbrala čudovito lokacijo za pohod, pa še vreme nam je bilo naklonjeno. Preživeli smo res lepo dopoldne. Upam, da bo takšnih druženj še veliko. ●

✉ Urška Jakop

V društvu smo razmišljali, kako bi se lahko srečali s člani ter se z upoštevanjem ukrepov Nacionalnega inštituta za javno zdravje varno družili. Kljub epidemiji je društvo ves čas delovalo, le na prilagojen način – mnogo več je bilo individualne pomoči, svetovanja in informiranja. Vsi pa smo že pošteno pogrešali druženje.

Ker so se ukrepi končno sprostili, smo se odločili, da člane povabimo na krajši pohod ob Savinji. Zbrali smo se v Mozirju in se sprehodili do Nazarij, kjer

Sladko presenečenje v Mozirju; foto: MDGN Velenje

smo imeli ob gradu Vrbovec krajši postanek. Ker nas je bilo kar lepo število, smo hodili v več skupinah in upoštevali varnostno razdaljo. Pot smo nadaljevali po drugi strani Savinje, ogledali pa smo si tudi razstavo tulipanov v Mozirskem gaju. Bilo je čudovito. Družba in pravo pomladno vreme sta poskrbela, da smo se odlično počutili. Naše člane večkrat radi pocrkljamo in presenetimo. Ker vemo, da imajo v Mozirju odličen sladoled, smo si ga na koncu tudi privoščili in se z njim ohladili.

Sklenili smo, da pohod kmalu ponovimo, saj smo ljudje družabna bitja in takšna srečanja potrebujemo. Zato kmalu nasvidenje. ●

Pohod ob Savinji; foto: MDGN Velenje

Sprehod okrog Škalskega jezera

Valentin Laure

Med pohodom; foto: MDGN Velenje

Skupinska slika; foto: MDGN Velenje

Konec maja se nas je dvanajst članov Medobčinskega društva gluhih in naglušnih Velenje zbralo pred ribiško kočo ob Škalskem jezeru, z namero, da se sprehodimo okrog jezera. Pred začetkom hoje nas je gospa Milica razdelila v dve skupini – eno za hitro hojo, drugo pa za počasnejšo.

Hodili smo 45 minut, med hojo pa smo se pogovarjali o vsakdanjih stvareh. Ko smo sprehod zaključili, nas je gospa Milica presenetila z obloženimi kruhki in prigrizki. Ko smo pojedli, smo se ji zahvalili in se poslovili.

Upam, da sprehod okrog jezera še kdaj ponovimo. ●

Telovadba v Mozirju

Franci P. Mulej

Člani pridno telovadijo; foto: MDGN Velenje

Teoretični del delavnice; foto: MDGN Velenje

Delavnica o zdravi hrbtenici; foto: MDGN Velenje

Vaje za zdrav hrbet; foto: MDGN Velenje

Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih Velenje je od sredine maja do sredine junija v podružnici v Mozirju organiziralo telovadbo. Potekala je v telovadnici športnega društva TEAM, ki ga vodi Jaka Zajšek. Udeležba je bila skromna, a za mali kraj s podružnico odlična. Med epidemijo novega koronavirusa je gibanje še posebej pomembno, saj smo bili predolgo zaprti doma.

Organizirali so tudi delavnico Zdrava hrbtenica pod vodstvom Lucije Maglica, ki je bila zelo zanimiva. Predavateljica nam je pokazala vaje za boljšo držo z nevtralnimi položajem hrbtenice, z lopaticami in z ledvenim delom ter poudarila, da bi morali vsak dan na sprehod v naravo. Delavnica je bila koristna, vaje niso bile težke in smo si jih zlahka zapomnili. ●

Delavnica za zdravo hrbtenico

Urška Jakop

Člani med vadbo; foto: MDGN Velenje

Pozdrav predsednika; foto: MDGN Velenje

Težko smo pričakovali trenutek, ko se bodo protikoronski ukrepi toliko sprostili, da se bomo v prostorih društva lahko srečali v malo večjem številu. In, kdor čaka, dočaka.

Članom društva smo hoteli ponuditi zanimivo in praktično delavnico. Ker ima veliko ljudi težave s hrbtenico, se nam je to zdela odlična tema, zato smo v društvo povabili kineziologinjo Lucijo Maglica. Ker je bilo zanimanje za delavnico veliko, smo jo izvedli dvakrat. Prvo v prostorih društva v Velenju, drugo pa za člane iz Zgornje Savinjske doline v Mozirju.

Lucija je najprej podala nekaj teoretičnih napotkov o pomembnosti prave drža in pokazala nevtralni

položaj. Povedala je, da je dobro čim bolj pogosto menjati položaje, se tu in tam pretegniti ter zakrožiti z rameni. Zelo pomembno je tudi dihanje, prav tako je treba pomisliti na medenično dno. Sprehodi pozitivno vplivajo na psihično in fizično počutje, pri vsem tem pa ne smemo pozabiti na hidracijo telesa.

Po teoretičnem uvodu je prikazala praktične vaje, ki jih vsakdo lahko izvaja doma. Razmigali smo vrat, ramena, predel med lopaticami in ledveni del hrbtenice, na koncu pa je odgovarjala na vprašanja.

Delavnica je bila zelo zanimiva in koristna. Dobili smo tudi domačo nalogo, saj že z lahkotnimi vajami lahko preprečimo bolečine in težave s hrbtenico. ●

Lucija se predstavi; foto: MDGN Velenje

Zanimanje za delavnico je bilo veliko; foto: MDGN Velenje

SVETOVNO PRVENSTVO GLUHIH V ATLETIKI

Anton Petrič

Iris Breganski; foto: SZGS

Leja Glojnarič; foto: SZGS

Tadej Enci; foto: SZGS

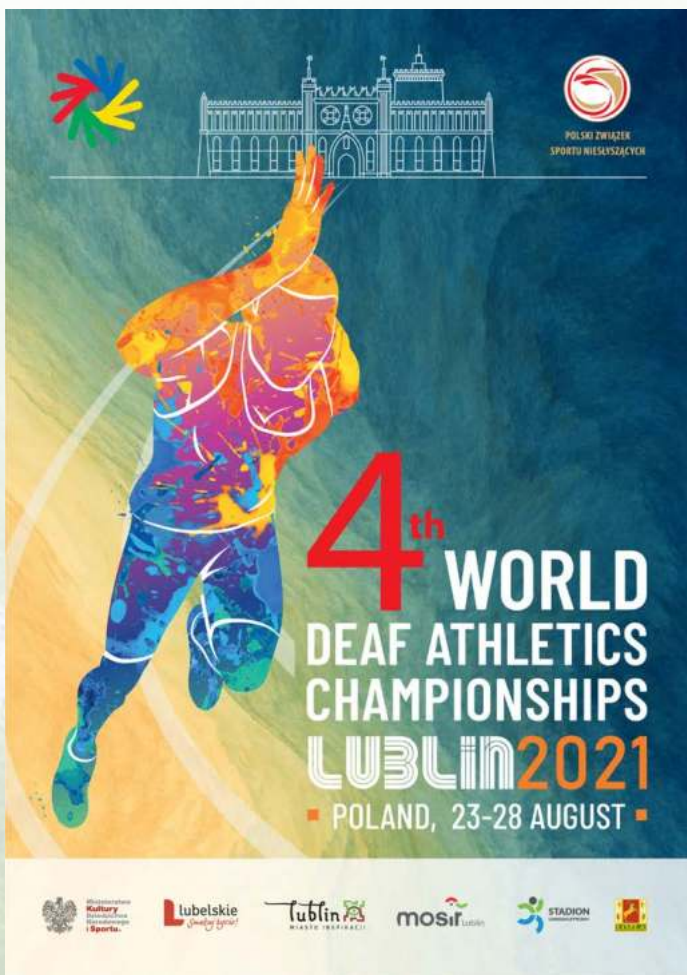
Poljska športna zveza gluhih bo od 23. do 28. avgusta 2021 v Lublinu na Poljskem organizirala četrto svetovno prvenstvo gluhih v atletiki. Lublin je deveto največje mesto na Poljskem in drugo največje

mesto Male Poljske ter se nahaja 170 kilometrov jugovzhodno od prestolnice Varšava. Izvedba prvenstva je bila prvotno načrtovana za leto 2020, vendar so jo zaradi epidemije covid-19 prestavili za leto dni.

Gluhi športniki iz 40 držav sveta bodo nastopili v 27 atletskih disciplinah, v katere se je prijavilo 137 atletinj, 232 atletov in 206 članov spremstva (trenerji, fizioterapevti, maserji). Tekmovali bodo na sodobno opremljenem stadionu Start Lublin, ki se nahaja v mestnem središču. Slovenijo bodo zastopali atletinji Leja Glojnarič in Iris Breganski ter atlet Tadej Enci. Spremljali jih bodo trenerji Iztok Glojnarič, Mojca Breganski in Gregor Doberšek, atletsko ekipo pa bo koordiniral član sekretariata Športne zveze gluhih Slovenije Robert Žlajpah.

Atletinja Iris Breganski (AD MASS Ljubljana) bo tekmovala v disciplinah mnogoboj ter skok v višino in v daljino. V mnogoboju je njen najboljši osebni rezultat 3840 točk, v skoku v višino 163 cm, v skoku v daljino pa 5,01 m. V mnogoboju bo nastopila 23. in 24. avgusta, v skoku v višino 26. avgusta, v skoku v daljino pa 27. avgusta. Med pripravami na svetovno prvenstvo se je udeležila atletskega pokala Slovenije, kjer je v ženski konkurenci v mnogoboju osvojila drugo mesto.

Atletinja Leja Glojnarič (AK Brežice) bo kot debitantka v športu gluhih tekmovala v disciplini met kopja, v katerem je njen najboljši rezultat 39,04 m. V Lublinu bo tekmovala 28. avgusta. Trenira in tekmuje tudi v skoku v višino in v daljino, v metu diska

in krogle ter v mnogoboju. Na državnem prvenstvu v atletiki za mlajše članice in člane sredi junija v Novem mestu je tekmovala v metu kopja (600 g) in popravila osebni rekord. Z metom je osvojila 3. mesto in popravila članski klubski rekord.

Tako Iris kot Leja bosta prvič nastopili na svetovnem prvenstvu gluhih v atletiki.

Atlet Tadej Enci (AK Velenje) bo tekmovali v teku na 400 m, v katerem ima osebni rekord 49,09 sek. Leta 2016 je bil evropski prvak v tej disciplini v dvoranski atletiki, na evropskem prvenstvu leta 2015 pa je osvojil tretje mesto. V Lublinu bo nastopil 23. in 24.

avgusta. V začetku junija se je v sklopu priprav udeležil državnega prvenstva v atletiki, kjer je s štafetno ekipo AK Velenje pritekel bronasto medaljo v teku na 4 x 400 m.

Zaradi različnih terminov tekmovanja bodo atleti s spremstvom iz Ljubljane prek Varšave v Lublin z letalom odpotovali v treh skupinah. Svetovno prvenstvo bo možno spremljati v živo na spletni strani organizatorja www.2021wdac.com in na Facebook-strani 2020 World Deaf Athletics Championships.

Atletom želimo dobre rezultate! ●

DRŽAVNO PRVENSTVO GLUHIH V ŠPORTNEM RIBOLOVU

✎ Milan Kotnik

Na začetku julija je bilo na ribniku Jelenče v Pesnici pri Mariboru državno prvenstvo gluhih v športnem ribolovu posamično in ekipno, ki ga je v sodelovanju s Športno zvezo gluhih Slovenije ter Ribiškim društvom Jelenče organiziralo Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor.

Na prvenstvo se je prijaviло sedem društev: Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor, Društvo gluhih in naglušnih Ce-

lje, Društvo gluhih in naglušnih Ljubljana, Društvo gluhih in naglušnih Pomurja Murska Sobota, Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih Velenje, Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih občin Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče ter Društvo gluhih in naglušnih Koroške.

Športno zvezo gluhih Slovenije je kot tehnični delegat zastopal Anton Petrič, sodila pa sta Marjan Frajzman in Beno Šalomon.

Tekmovalci so se zbrali zgodaj zjutraj in se okrepčali s hrano, napitki in vodo, ki jih je pripravilo naše društvo ter so bili med tekmovanjem ves čas na voljo. Sledilo je preverjanje prisotnosti štiriindvajsetih prijavljenih tekmovalcev in ekip. Svečano otvoritev je vodil sekretar društva, predsednik Sveta invalidov Mestne občine Maribor ter podpredsednik športne sekcije Društva gluhih in naglušnih Podravja Maribor

 SPLETNA^{TV}
www.spletnatv.si

Drenikova 24
1000 Ljubljana

(01) 500 15 23
spletna.tv@zveza-gns.si

 Facebook/spletnaTV

 Youtube/spletnaTV

 Livestream/spletnaTV

Zadovoljni ribiči po zaključku prvenstva; foto: DGN Podravja

Milan Kotnik, navzoče pa so pozdravili predsednica mariborskega društva Ernestina Savski, predsednik športne sekcije društva Franc Perkovič ter tehnični delegat Športne zveze gluhih Slovenije Anton Petrič. Program in slovensko himno je v slovenski znakovni jezik tolmačila Marija Koser.

Tekmovanje je potekalo v pozitivnem športnem vzdušju. Državni prvak med posamezniki je postal Danilo Vidovič iz mariborskega društva, med petimi ekipami pa so slavili predstavniki istega društva. Zmagovalcem iskreno čestitamo.

Podelitev pokalov in medalj je potekala ob razglasitvi rezultatov, ki jo je vodil Milan Kotnik v prisotnosti Ernestine Savski, Francija Perkoviča in Antona Petriča.

Iskrena hvala vodstvu društva, Športni zvezi gluhih Slovenije, Ribiškemu društvu Jelenče in tolma-

čici Mariji Koser za pomoč pri izvedbi prvenstva ter Simoni Kristl za fotografije.

REZULTATI EKIPNO:

1. DGNP Maribor
2. MDGN Slovenske Konjice
3. MDGN Velenje
4. DGN Ljubljana
5. DOOS celjske regije

REZULTATI POSAMIČNO:

1. Daniel Vidovič, DGNP Maribor
2. Andrej Klančnik, DGNP Maribor
3. Albin Šmidlehner, DGN Pomurja Murska Sobota
4. Ljubomir Gotovnik, MDGN Velenje
5. Vladimir Kolar, MDGN Slovenske Konjice
6. Peter Terbuc, DGNP Maribor ●

Spoštovani gledalci in cenjene gledalke!

Spletna TV je zaživela na samostojnem spletnem portalu. Vpišite www.spletnatv.si in nam sledite tudi v prihodnje.

Enako kot doslej, nas boste še vedno našli tudi na spletnem naslovu

www.zveza-gns.si, s klikom na sliko uredniške ekipe.

Veseli bomo tudi vašega nadaljnjega spremljanja Spletne TV na družbenih omrežjih Facebook in Youtube.

Se vidimo na spletu!

Uredništvo Spletne TV

PRIJAVA NA SMS-OBVESTILA

S kratkimi telefonskimi obvestili želi Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije obveščati uporabnike o izrednih dogodkih, novicah in ukrepih, ki so pomembni za uporabnike.

Prejemanje naših SMS-obvestil je za uporabnike brezplačno.

Podatki o uporabniku – ime in priimek *

Mobilna tel. številka
(vpisati brez presledkov in ločil) *

* zahtevani podatki

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije (v nadaljevanju: izvajalec) se zavezuje, da bo skrbno varovala osebne podatke uporabnikov, pridobljene ob prijavi v sistem za obveščanje. Podatki se bodo zbirali, pridobivali, hranili in obdelovali izključno za namene obveščanja o izrednih dogodkih in za namene obveščanja o dogodkih, povezanih z aktivnostmi izvajalca.

Podatki so varovani v skladu z zahtevami zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, in zakona, ki ureja elektronsko poslovanje ter elektronski podpis. Izvajalec se zavezuje, da bo zbrane podatke hranil le toliko časa, kot je potrebno za doseg namena, zaradi katerega so bili zbrani.

Uporabnik v postopku registracije posreduje zahtevane osebne podatke. Vsak uporabnik samo-

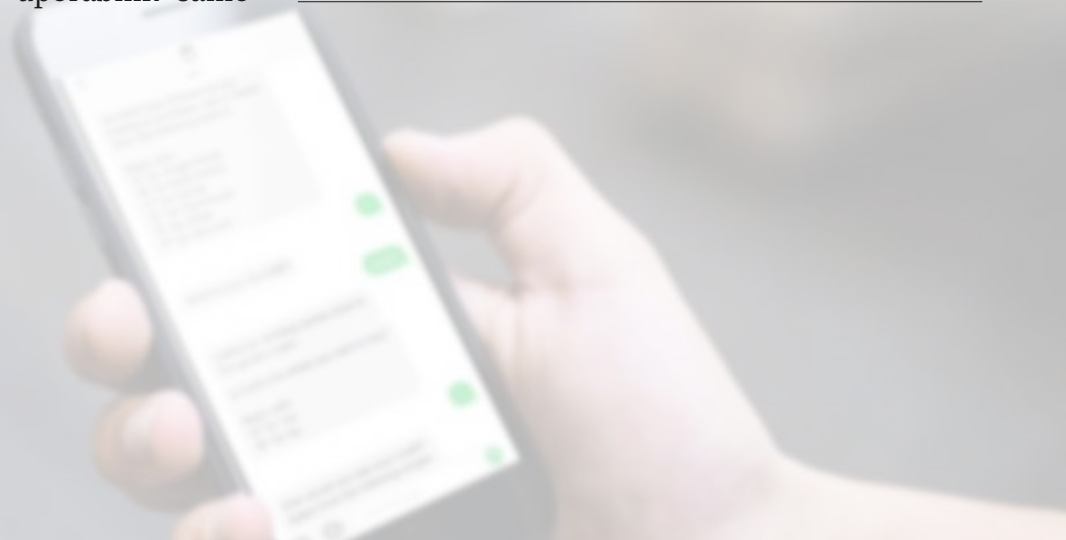
stojno odgovarja za vsebine, ki jih vpiše ob spletni prijavi. Uporabnik potrjuje, da je bil pred registracijo ustrezno seznanjen z obsegom in namenom obdelave osebnih podatkov, ki jih je dal na voljo ob registraciji. Uporabnik ob registraciji podaja osebno privolitev, da lahko izvajalec obdeluje osebne podatke, ki jih uporabnik posreduje ob prijavi v sistem za obveščanje.

Izvajalec se zavezuje, da osebnih podatkov in kontaktnih informacij uporabnikov ne bo uporabljal v druge namene ter jih brez izrecnega dovoljenja uporabnika, razen če bi to zahtevala veljavna zakonodaja, ne bo razkril tretjim osebam. V času upravljanja z osebnimi podatki ima posameznik v skladu z veljavno zakonodajo možnost vpogleda, prepisa, kopiranja, dopolnitve, popravkov, blokiranja in izbrisa osebnih podatkov v zbirki podatkov. Izvajalec bo pridobljene podatke varoval in preprečeval njihovo zlorabo. Osebne podatke lahko izvajalec uporablja do preklica prijave.

Izpolnjeni obrazec pošljite na naslov:
Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije
Drenikova 24
1000 Ljubljana
ali
po telefaksu: 01 500 15 22

Kraj in datum:

Podpis uporabnika:

Društvo gluhih in naglušnih Ljubljana

Ulica za travniki 40, 1260 Ljubljana - Polje

E: dgn.ljubljana@siol.net | T: 01 528 44 93 | M: 031 616 603

PROGRAM MEDNARODNEGA DNEVA GLUHIH 2021

SOBOTA, 25. SEPTEMBER 2021,

gledališka dvorana SiTi Teater BTC, Šmartinska cesta 152, Ljubljana

10:30 – sprejem gostov

10:45 – projekcija kratkega filma o 90-letni zgodovini društva

11:00 – pričetek programa:

- *Govorijo roke* – poezija in ples (nastop DGN Ljubljana)
- *Poslušaj srce* – poezija
- govor predsednika DGN Ljubljana Gorazda Orešnika
- gledališka igra DGN Ljubljana
- govor predsednika ZDGNS Mladena Veršiča

- nastop Vlada Kreslina; v kretnji ga bosta spremljali Tina Strel in Jelena Bolšedonova
- govor predstavnika Mestne občine Ljubljana
- pantomima
- govor predsednika Državnega zbora Republike Slovenije Igorja Zorčiča
- nastop Vlada Kreslina; v kretnji ga bosta spremljali Tina Strel in Jelena Bolšedonova
- zaključek

Po koncu programa bo na odru fotografiranje s predstavniki državnega zbora, Mestne občine Ljubljana, Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije ter s predsedniki in sekretarji trinajstih društev gluhih in naglušnih Slovenije.

»PRAZNOVANJE USPEŠNIH SKUPNOSTI GLUHIH«

MEDNARODNI DAN
ZNAKOVNIH JEZIKOV

SVETOVNA ZVEZA
GLUHIH

MEDNARODNI TEDEN
GLUHIH